

Hallitus 23.4.2026

Kokoustiedot

Aika 23.4.2026 klo 10.00-12.00
Paikka Etäkokous, Microsoft Teams

Osanottajaluettelo

Puheenjohtaja	Nurminen Ilmari	SDP
I varapuheenjohtaja	Vuornos Henrik	Kok.
II varapuheenjohtaja	Honkonen Petri	Kesk.
	Elo Piia	SDP
	Kvarnström Johan	SDP
	Nahkuri Miia	SDP
	Forsberg Caius	Kok.
	Ruohonen Sini	Kok.
	Savukoski Riitta	Kok.
	Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa	Kesk.
	Rossi Markku	Kesk.
	Lintula Tiia	Vihr.
	Mustakallio Jaakko	Vihr.
	Minkkinen Minna	Vas.
	Luoma-aho Janne	PS

Varajäsenet puolueittain sijaantulojärjestyksessä

Lehtonen Harri	SDP
Valtanen Pirkko	SDP
Jalovaara Ville	SDP
Laulainen Arja	SDP
Kaunistola Mari	Kok.
Jussila Anne-Mari	Kok.
Friis Patrik	Kok.
Pajula Matias	Kok.
Häggman Johanna	Kesk.
Jalonen Vesa	Kesk.
Varjola Liisa	Kesk.
Holopainen Mari	Vihr.
Rantanen Tuomas	Vihr.
Raudaskoski Mikko	Vas.
Pentikäinen Pia	PS

Valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä ruotsinkielisen neuvottelukunnan puheenjohtaja

Puheenjohtaja	Elo Timo	Kok.
I varapuheenjohtaja	Valtonen Mikko	SDP
II varapuheenjohtaja	Oinas-Panuma Olga	Kesk.
Puheenjohtaja	Ollikainen Mikko	RKP

Muut läsnäolijat

Karhunen Minna	toimitusjohtaja
Huovinen Susanna	varatoimitusjohtaja
Reina Timo	varatoimitusjohtaja
Stenman Ulf	johtaja, ruotsinkieliset asiat
Liippola Elina	talousjohtaja
Eriksson Nina	kokouksen sihteeri

sekä työjärjestyksessä mainitut puhe- ja läsnäolo-oikeudet.

Hallitus 23.4.2026

Asiat

- 23 Kokouksen avaus
- 24 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 25 Pöytäkirjan tarkastajan valinta
- 26 Esityslistan hyväksyminen
- 27 Ajankohtaiskatsaus
- 28 Kuntademokratian tilannekuva ja kehittäminen -prosessin käynnistäminen ja poliittisen neuvonantajaryhmän asettaminen vuosille 2026-2027
- 29 Kuntaliiton vuosikertomus 2025
- 30 Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2025
- 31 Kuntaliiton hallitusohjelmatavoitteet 2027
- 32 Neuvottelukuntien toimintakertomukset
- 33 Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuonna 2027
- 34 Kuntaliiton valtuuskunnan kevätkokous 21.5.2026
- 35 Kuntaliiton talouskatsaus tammikuu - maaliskuu 2026
- 36 Yhtiökokousedustajan valinta sekä toimiohje Inservio Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen
- 37 Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous
- 38 Muut asiat
- 39 Kokouksen päättäminen

Hallitus 23.4.2026

23

Kokouksen avaus

Ehdotus Puheenjohtaja avaa hallituksen kokouksen.

Päätös

24

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Sääntöjen mukaan hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Kutsu lähetetään hallituksen varsinaisille jäsenille ja varajäsenille 16.4.2026.

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä. Hallituksen kokouksiin osallistuvat myös varajäsenet.

Hallituksen jäseniä ja varajäseniä sekä muita läsnäolijoita pyydetään allekirjoittamaan läsnäololista, joka otetaan pöytäkirjan liitteeksi.

Ehdotus Todetaan kokouksen osanottajat ja päätösvaltaisuus.

Päätös

25

Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Hallituksen työjärjestyksen 17 §:n mukaan hallituksen pöytäkirjan allekirjoittaa kokouksen puheenjohtaja ja varmentaa sihteerit. Pöytäkirjan oikeellisuuden tarkastaa kokouksen siihen valitsema jäsen.

Ehdotus Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajaksi hallituksen jäsen Caius Forsberg.

Päätös

26

Esityslistan hyväksyminen

Ehdotus Hallitus hyväksyy kokouksen esityslistan muutoksitta/seuraavin muutoksin:

Päätös

27

Ajankohtaiskatsaus

Kehysriihen tilannekatsaus
varatoimitusjohtaja Timo Reina

Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön tilanne ja Kuntaliiton tuki kunnille
varatoimitusjohtaja Susanna Huovinen,
erityisasiantuntija Liisa Jurmu

Ehdotus Merkitään tiedoksi. /MK

Päätös

Hallitus 23.4.2026

Lisätietoja Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Nina Eriksson, p. 050 569 5301

28

Kuntademokratian tilannekuva ja kehittäminen -prosessin käynnistäminen ja poliittisen neuvonantajaryhmän asettaminen vuosille 2026-2027

Liite 28.1 Kuntaliiton Kuntademokratiaprosessin 2026–2027 suunnitelma

Kevään 2025 kuntavaalien jälkeen on käynyt selväksi, että edustuksellinen kuntademokratia on yhä suuremmissa haasteissa erityisesti ennätysmatalan äänestysaktiivisuuden ja kuntavaaliehdokkaiden vähenemisen takia.

Kasvavien ja huolestuttavien kuntademokratian haasteiden takia Kuntaliitto on 2026 toimintasuunnitelmassaan linjannut käynnistettäväksi erityisen prosessin kuntademokratian kehittämiseksi vuosille 2026–2027. Prosessia varten perustetaan Kuntaliiton asiantuntijoista koostuva ratkaisuryhmä ja Kuntaliiton luottamushenkilöistä koostuva poliittinen neuvonantajaryhmä.

Poliittisen neuvonantajaryhmän tehtävänä on keskustella ja tehdä kehitysehdotuksia Kuntaliiton asiantuntijoista koostuvan ratkaisuryhmän valmistelemista ja ehdottamista kuntademokratian kehittämislinjauksista sekä Kuntaliitossa syyskaudella 2026 laadittavasta kuntademokratiapoliittisesta asiakirjasta.

Poliittinen neuvonantajaryhmä tulee kokoontumaan kuntademokratiaprosessin toimikauden aikana vähintään kahdesti vuodessa. Neuvonantajaryhmään on kutsuttu yksi edustaja kaikista Kuntaliiton hallinnossa mukana olevista puolueista.

Neuvonantajaryhmän puheenjohtajana tulee toimimaan Kuntaliiton hallituksen puheenjohtaja Ilmari Nurminen ja esittelijänä Kuntaliiton sisäisen ratkaisuryhmän vetäjä tutkimuspäällikkö Marianne Pekola-Sjöblom.

Kuntaliiton hallituksen työvaliokunta on käsitellyt projektia ja neuvonantajaryhmän kokoonpanoa 26.3.2026 kokouksessaan.

Marianne Pekola-Sjöblom esittelee Kuntademokratian tilannekuva ja kehittäminen -prosessin työsuunnitelman hallituksen kokouksessa.

Ehdotus

Hallitus päättää

- merkitä tiedoksi liitteenä 28.1 olevan Kuntademokratian tilannekuva ja kehittäminen -prosessin työsuunnitelman,
- asettaa Kuntademokratian tilannekuva ja kehittäminen -prosessiin poliittisen neuvonantajaryhmän vuosille 2026-2027 ja
- nimetä poliittisen neuvonantajaryhmän puheenjohtajan ja jäsenet puolueiden ehdotusten mukaisesti seuraavasti:

Jäsen	Puolue	Rooli Kuntaliitossa
Ilmari Nurminen, pj	SDP	hallituksen puheenjohtaja
Arja Laulainen	SDP	hallituksen varajäsen
Sini Ruohonen	KOK	hallituksen jäsen
Petri Honkonen	KESK	hallituksen jäsen
Sami Kymäläinen	PS	valtuuskunnan jäsen
Hanna-Kaisa Lähde	VIHR	valtuuskunnan jäsen

Hallitus 23.4.2026

Sari Ekorre	VAS	valtuuskunnan jäsen
Sonja Falk	KD	valtuuskunnan jäsen
Mikko Ollikainen	RKP	valtuuskunnan varajäsen, ruotsinkielisen neuvottelukunnan puheenjohtaja

Tämän lisäksi hallitus päättää, että poliittisen neuvonantajaryhmän kokouksista maksetaan puheenjohtajalle ja jäsenille kokouspalkkiota 200 euroa per kokous. Tämä vertautuu valtuuskunnan päättämään palkkiotaan neuvottelukuntien osalta.

Ansionmenetys- ja matkakulukorvauksissa sovelletaan valtuuskunnan 22.5.2025 päättämiä Kuntaliiton luottamushenkilöiden ansionmenetys- ja matkakulukorvauksia koskevia periaatteita. /MK

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Markus Pauni, p. 050 439 5612
Marianne Pekola-Sjöblom, p. 050 337 5634

29

Kuntaliiton vuosikertomus 2025

Liite 29.1 Suomen Kuntaliiton vuosikertomus 2025

Vuosikertomuksessa on esitelty liiton toiminnan painopisteitä ja toiminnan tuloksia vuonna 2025.

Valtuuskuntaan viedään vuosikertomus taitettuna.

Ehdotus

Hallitus päättää

- hyväksyä Suomen Kuntaliiton vuosikertomuksen 2025 esityslistan liitteen 29.1 mukaisena,
- antaa tiedoksi liiton valtuuskunnalle Kuntaliiton vuosikertomuksen 2025 ja
- valtuuttaa Kuntaliiton toimitusjohtajan tekemään tarvittaessa kertomukseen mahdollisia viimeisteleviä muutoksia ennen sen julkaisua. /MK

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Hanna Kaukopuro-Klemetti, p. 050 597 4918

30

Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2025

Liite 30.1 Kuntaliiton tilinpäätös ja toimintakertomus 2025

Kuntaliiton sääntöjen 31 §:n mukaan yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuosittain. Niiden samoin kuin muiden yhdistyksen hallintoa ja taloudentuloa koskevien asiakirjojen on oltava valmiina tilintarkastajan tarkistettavaksi huhtikuun 20. päivään mennessä.

Hallitus 23.4.2026

Edelleen sääntöjen 21 §:n mukaan valtuuskunnan tehtävänä on kevätkokouksessaan vahvistaa yhdistyksen toimintakertomus ja tilinpäätös saatuaan asiasta tilintarkastajan lausunnon.

Kuntaliitto-konsernin 2025 ylijäämä on 2 546 453 euroa (v. 2024: 14 439 799 euroa) ja emoyhdistys Kuntaliiton ylijäämä on 15.180.043 euroa (v. 2024: 4.115.158).

Konsernitaseen loppusumma on 150 579 255 euroa (v. 2024: 149 214 146) ja emoyhdistys Kuntaliiton taseen loppusumma on 127 294 697 euroa (v. 2024: 112 377 902).

Liitteenä olevan Suomen Kuntaliiton (emoyhdistys) vuoden 2025 tilinpäätöksen keskeisiä lukuja ovat:

<i>1000 euroa</i>	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2025	Tilinpäätös 2024
Varsinainen toiminta			
Tuotot	4.138	3.437	4.355
Kulut	-21.325	-22.168	-20.184
Kulujäämä	-17.187	-18.731	-15.829
Varainhankinta	12.382	12.375	12.375
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	19.985	6.356	7.310
Tilikauden tulos	15.180	0	4.115

Luvut ovat tilintarkastettuja.

Esityslistan liitteenä on ehdotus Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätökseksi ja toimintakertomukseksi vuodelta 2025.

Ehdotus

Hallitus päättää

1. hyväksyä ja allekirjoittaa Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin vuoden 2024 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen esityslistan liitteen 30.1 mukaisena,
2. esittää liiton valtuuskunnalle, että valtuuskunta päättää vahvistaa esityslistan liitteen 30.1 mukaisen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2025 ja
3. esittää liiton valtuuskunnalle, että Suomen Kuntaliitto ry:n vuoden 2025 tilikauden ylijäämä 15.180.042,71 euroa kirjataan Edellisten tilikausien ylijäämä -tilille liiton oman pääoman lisäykseksi. /MK

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Elina Liippola, p. 050 565 0271

Hallitus 23.4.2026

31
Kuntaliiton hallitusohjelmatavoitteet 2027

Liite 31.1 Kuntaliiton hallitusohjelmatavoitteet 2027

Kuntaliiton hallitusohjelmatavoitteita on valmistelu laajasti tiiviissä yhteistyössä eri toimialojen asiantuntijoiden, kuntaverkoston ja Kuntaliiton luottamushenkilöiden kanssa.

Kuntaliiton hallituksen seminaarissa 25.3. hallitus käsitteli tavoiteluonnoksia ja kävi monipuolista, hyvää evästävää keskustelua tavoitteiden jatkotyöstön tueksi. Keskustelujen pohjalta tekstejä on täydennetty ja tarkennettu useassa kohtaa. Työvaliokunta on kokouksessaan 9.4. käsitellyt päivitettyjä hallitusohjelmatavoitteita kohta kohdalta sekä tehnyt niihin lopulliset täsmennykset.

Ehdotus	Päätetään hyväksyä liitteen 31.1 mukainen Kuntaliiton hallituksen työvaliokunnan esitys Kuntaliiton vuoden 2027 hallitusohjelmatavoitteiksi. /MK
Päätös	
Lisätietoja	Minna Karhunen, p. 050 380 5907 José Valanta, p. 050 523 1116 Laura Lyly, p. 050 439 5068

32
Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2025

Liite 32.1 Pienten kuntien neuvottelukunnan toimintakertomus 2025
Liite 32.2 Ruotsinkielisen neuvottelukunnan toimintakertomus 2025

Hallituksen hyväksymän neuvottelukuntien toimisäännön mukaan neuvottelukunnan on laadittava vuosittain toimintakertomus.

Valtuuskunta on 17.2.2022 asettanut seuraavat neuvottelukunnat:
- Pienten kuntien neuvottelukunta
- Ruotsinkielinen neuvottelukunta

Neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2025 ovat tämän esityslistan liitteinä. Kuntaliiton vuonna 2024 hyväksytyn sääntömuutoksen myötä Pienten kuntien neuvottelukuntaa ei enää asetettu tälle toimikaudelle, joten vuoden 2025 toimintakertomus on samalla neuvottelukunnan viimeinen toimintakertomus.

Ehdotus	Hallitus ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta merkitsee tiedoksi esityslistan liitteiden mukaiset neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2025. /MK
Päätös	
Lisätietoja	Minna Karhunen, p. 050 380 5907 Oscar Ohlis, p. 050 409 6010 (Ruotsinkielinen nvk) Taina Väre, p. 050 462 7279 (Pienten kuntien nvk)

Hallitus 23.4.2026

33

Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuonna 2027

Kuntaliiton tulojen suurimman osan muodostaa kuntien jäsenmaksut. Sääntöjen 9 §:n mukaan varsinaisen jäsenen jäsenmaksu muodostuu jo aiemmin noudatetun käytännön mukaisesti kahdesta osasta.

Kolme neljäsosaa varsinaisen jäsenen jäsenmaksusta kerätään asukasluvun perusteella ja yksi neljäsosa maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta on kunnan asukasperusteinen jäsenmaksu 40 prosentilla alennettu ja, jos jäsenkunnan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrä asukasta kohti ylittää kaikkien jäsenkuntien keskimääräisten maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrän asukasta kohti, alennetaan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaaviin verotettaviin tuloihin perustuvaa kunnan jäsenmaksuosuutta keskiarvon ylittävältä osalta 25 prosentilla.

Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun 1. päivään mennessä, ellei valtuuskunta toisin määrää.

Suomen Kuntaliitto ry:n vuoden 2027 jäsenmaksuna esitetään perittäväksi kunnilta liitolle varsinaisten jäsenten jäsenmaksuja yhteensä 12 miljoonaa euroa.

Ehdotus

Päätetään ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta päättää

- vahvistaa sääntöjen 9 §:n mukaisesti liiton varsinaisten jäsenten jäsenmaksun suuruudeksi 12 miljoonaa euroa vuonna 2027 ja todeta, että liiton sääntöjen mukaan jäsenmaksu on suoritettava maaliskuun 1. päivään 2027 mennessä. /MK

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Elina Liippola, p. 050 565 0271

34

Kuntaliiton valtuuskunnan kevätkokous 21.5.2026

Liite 34.1 Valtuuskunnan kevätkokouksen kokousohjelmaluonnos ja kokouksessa käsiteltävät asiat

Kuntaliiton sääntöjen mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuu-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on vuoden 2026 kokousaikataulun hyväksyessään päättänyt, että valtuuskunnan kevätkokous on 21.5.2026.

Kuntaliiton sääntöjen mukaan kutsu valtuuskunnan kokoukseen on toimitettava kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen lähetetyllä kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Jos kokoukseen voidaan osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla (etäosallistuminen), kokouskutsussa on mainittava tästä. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Valtuuskunnan esityslista laaditaan sekä suomen että ruotsin kielellä. Kuntaliiton hallituksen tulee valmistella valtuuskunnan käsiteltäväksi tulevat asiat.

Hallitus 23.4.2026

Hallituksen jäsenellä, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä muilla valtuuskunnan määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun.

Ehdotus Hallitus kutsuu valtuuskunnan koolle kevätkokoukseen 21.5.2026 Kuntatalolle. Kokoukseen ei ole mahdollista osallistua etänä.

Samalla hallitus hyväksyy valtuuskunnan kokouksessa käsiteltävät asiat hallituksen esityslistan liitteen 34.1 mukaisesti. /MK

Päätös

Lisätietoja Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Nina Eriksson, p. 050 569 5301

35

Kuntaliiton talouskatsaus tammikuu - maaliskuu 2026

Liite 35.1 Kuntaliiton talouskatsaus tammi-maaliskuu 2025

Liite 35.2 Talousraportti kum maaliskuu 2026

Liite 35.3 Kuntaliiton sijoitusten kuukausiraportti 2026-03

Jakso tammikuu-maaliskuu 2026

Kuntaliiton varsinaisen toiminnan tuotot ovat yhteensä 4 549 608 euroa ylittäen budjetin 4 403 417 euroa 146 191 eurolla.

Kaikki kustannukset ovat yhteensä 5 125 064 euroa, jolloin budjetti 5 688 792 euroa alittuu 563 727 eurolla.

Tuotto-/kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -575 457 euroa budjetin ollessa -1 285 375 euroa. Eroa budjettiin on +709 918 euroa.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos on +3 368 556 euroa budjetin ollessa +834 900 euroa. Eroa budjettiin on +2 533 656 euroa.

Sijoitussalkun kirjanpitoon merkitty nettokurssivoitto on +3 402 378 euroa ja arvonalennukset -49 417 euroa, yhteensä +3 352 961 euroa budjetin ollessa +825 000 euroa. Eroa budjettiin on +2 527 961 euroa.

Suomen Kuntaliitto ry:n tulos jaksolla on +2 793 099 euroa, kun se budjetissa on -450 475 euroa. Ero budjettiin on +3 243 574 euroa.

Suomen Kuntaliitto ry:n taseen oma pääoma oli tilikauden alussa 122,4 milj. euroa ja maaliskuun lopussa 125,2 milj. euroa. Muutos tilikauden aikana on +2,8 milj. euroa. Taseen loppusumma on 130,1 milj. euroa (vuosi 2025: 127,3 milj. euroa)

Ehdotus Talouskatsaus jaksolta tammikuu-maaliskuu 2026 merkitään tiedoksi. /MK

Päätös

Lisätietoja Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Elina Liippola, p. 050 565 0271

Hallitus 23.4.2026

36

Yhtiökokousedustajan valinta sekä toimiohje Inservio Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen

Liite 36.1 Inservio Oy Tilinpäätös 2025

Liite 36.2 Inservio Oy Tilintarkastuskertomus 2025

Liite 36.3 Kutsu Inservio Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen

Inservio Oy:n varsinainen yhtiökokous pidetään 29.4.2026 klo 13.00. Yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaiset sääntömääräiset asiat. Yhtiökokouksekutsu on esityslistan liitteenä xx.3.

Ehdotus

Hallitus päättää valtuuttaa Kuntaliiton lakiasiain johtaja Juha Myllymäki tai hänen määräämänsä edustamaan Suomen Kuntaliitto ry:tä Inservio Oy:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 29.4.2026.

Hallitus päättää antaa yhtiökokousedustajalle seuraavan toimiohjeen:

Inservio Oy:n tilinpäätös 2025 vahvistetaan ja hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle myönnetään vastuuvapaus tarkastetulta tilikaudelta.

Hyväksytään tilikauden 2025 hallituksen esitys yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 5.636,07 euroa siirretään edellisten tilikausien voitto/tappio-tilille eikä osinkoa jaeta.

Päätetään, että hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkiot pidetään ennallaan niin, että kokouspalkkiota maksetaan 400 euroa/kokous.

Päätetään, että tilintarkastajille maksetaan palkkiota laskun mukaisesti noudattaen tilintarkastuksesta annettujen tarjousten korvausmääriä.

Yhtiöjärjestyksen 4 §:n mukaan hallitukseen kuuluu 3-7 varsinaista jäsentä ja yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan ja tarvittaessa varapuheenjohtajan. Yhtiöjärjestyksen mukaan kullakin osakkaalla on oikeus nimetä hallitukseen yhden jäsenen. Yhtiössä on tällä hetkellä kolme osakasta, joten hallitukseen valitaan kolme jäsentä.

Suomen Kuntaliitto ry nimeää Inservio Oy:n hallituksen jäseneksi Kuntaliiton talousjohtaja Elina Liippolan ja ehdottaa, että Elina Liippola valitaan hallituksen puheenjohtajaksi.

Valitaan yhtiön varsinaiseksi tilintarkastajaksi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab. /MK

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907

Elina Liippola, p. 050 565 0271

Nina Eriksson, p. 050 569 5301

Hallitus 23.4.2026

37

Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous

Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous pidetään Kuntatalossa Helsingissä torstaina 21.5.2026 klo 9.00-9.45.

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous pidetään Kuntatalossa Helsingissä torstaina 21.5.2026 klo 10.00-15.30. Hallituksen jäsenillä ja varajäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus valtuuskunnan kokouksissa.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Lisätietoja

Minna Karhunen, p. 050 380 5907
Nina Eriksson p. 050 565 0271

38

Muut asiat

39

Kokouksen päättäminen

Kuntien puolella, Suomen parhaaksi

Kuntaliiton vuosikertomus 2025

Sisällys

Kuntaliiton vuosikertomus 2025	1
Toimitusjohtajan esipuhe	2
Kuntaliitto lyhyesti	3
Onneksi oli kampanja! Kuntavaalien tuki ja vaikuttamistyö toi tutkitusti tuloksia..	4
Kuntalais- ja kuntapäättäjätutkimukset toivat näkyväksi kuntapalvelujen ja hyvän päätöksentekoilmapiirin tärkeyden	6
Perehdytysohjelmalla valtuustotyö ja Kuntaliiton palvelut tutuiksi	7
Kuntaliiton ylimmät päättäjät valittiin Kuntapäivillä.....	7
Poimintoja vuodesta 2025	8
Keskustelunavaukset väestönmurroksesta johtivat parlamentaarisen työn käynnistymiseen.....	11
Eriytyvien kuntien taloushaasteet tehtiin näkyviksi.....	11
Kohti yhteisiä ratkaisuja Kuntaliiton johdolla	12
Poimintoja vuodesta 2025	13
Kuntaliiton vaikuttavuus sekä tyytyväisyys palveluihin ennätystasolla.....	16
Asiakkaat arvostavat asiantuntemusta ja luotettavuutta	17
Kuntaliiton oma ääni on vahvistunut päättyvällä strategiakaudella.....	17
Useita onnistumisia kunnille tärkeissä teemoissa	18
Poimintoja Kuntaliiton toiminnasta	18
Henkilöstökokemuksessa erinomainen vuosi	21
Katsaus Kuntaliiton talouteen 2025	22

Toimitusjohtajan esipuhe

Vuosi 2025 jää mieleen vuotena, jolloin kuntien ääni kuului ja vaikutti. Kuntaliitolle se oli ennen kaikkea rohkeiden avausten, vahvan edunvalvonnan ja merkityksellisen yhteistyön vuosi.

Kuntien ja kaupunkien rooli suomalaisen yhteiskunnan perustana nousi vuonna 2025 vahvasti ja perustellusti yhteiseen keskusteluun. Kuntavaalit ja niitä edeltänyt Onneksi on kunnat! -kampanja osoittivat, että kunnista voidaan ja kannattaa puhua laajasti, välillä myös tunteella, mutta aina tutkittuun tietoon nojaten. Yhteiskunnallinen kampanjamme tavoitti miljoonittain ihmisiä ja toi kuntien merkityksen esiin tavalla, joka vahvisti koko kuntakentän näkyvyyttä.

Huhtikuun kuntavaalien äänestysaktiivisuus jäi kuitenkin historiallisen alhaiseksi, ja yhteinen huoli kuntademokratian tilasta syveni. Tämä johti Kuntaliitossa päätökseen käynnistää kuntademokratian kehittämistyö.

Vaikuttaminen ei aina näy heti numeroina, mutta se näkyy suunnanmuutoksina, ja niitä vuosi 2025 toi mukanaan.

Yksi vuoden keskeisimmistä onnistumisista oli väestönmurroksen nostaminen koko Suomen yhteiseksi kysymykseksi. Kuntaliiton johdolla käyty pitkäjänteinen, tietoon perustuva julkinen keskustelu johti siihen, että väestökehityksen vaikutukset kuntatalouteen, palveluihin ja rakenteisiin tunnistettiin laajasti yli puoluerajojen.

Tämä johti parlamentaarisen kuntien tulevaisuustyön käynnistymiseen, mikä on selkeä näyttö ennakoivan edunvalvonnan voimasta. Meidän tehtävämme on katsoa pidemmälle kuin seuraavaan vaali- tai budjettivuoteen, ja vuonna 2025 tässä tehtävässä onnistuttiin.

Kuntien arjessa tukemme näkyi monin tavoin esimerkiksi lakineuvonnassa, kuntien talousarviovalmistelun tukemisessa, TE-uudistuksen muutostuessa, rakennettua ympäristöä koskevassa edunvalvonnessa sekä lukuisissa koulutuksissa, verkostotapaamisissa ja tapahtumissa.

Kuntien ja kaupunkien tyytyväisyys Kuntaliiton palveluihin nousi ennätystasolle, ja palvelujemme suositteluhaluus on nyt mittaushistorian korkein. Tämä on meille tärkeä mittari: se kertoo luottamuksesta sekä siitä, että tekemisemme koetaan aidosti hyödylliseksi.

Vaikuttavuus ei synny ilman osaavia ja hyvinvoivia ihmisiä. Vuonna 2025 Kuntaliiton henkilöstökokemus oli erinomaisella tasolla. Sitoutuneisuus, työn merkityksellisyys ja johtamisen laatu nousivat vahvuuksiksemme, ja saimme toistamiseen tunnustuksen Suomen innostavimpien työpaikkojen joukossa. Tämä

ei ole sivujuonne vaan edellytys onnistumiselle: kuntakentän ja koko yhteiskunnan kysymysten ratkominen edellyttää vahvaa asiantuntijuutta, yhteistyötä ja kestävä työarkea.

Vuoden aikana arvioimme myös omaa toimintaamme. Ulkopuolinen arviointi vahvisti käsitystämme siitä, että Kuntaliiton oma ääni on vahvistunut ja roolimme kuntakentän suunnannäyttäjänä selkiytynyt. Kaikissa tavoitteissa emme ole edenneet toivotulla tavalla. Juuri siksi tarvitsemme jatkossakin rohkeutta, kykyä uusiin avauksiin ja valmiutta tehdä pitkäjänteistä työtä myös silloin, kun tulokset näkyvät hitaasti.

Haluan kiittää lämpimästi kuntia ja kaupunkeja, luottamushenkilöitämme, yhteistyökumppaneitamme sekä Kuntaliiton henkilöstöä sitoutuneesta työstä vuonna 2025. Yhdessä olemme rakentaneet pohjaa tuleville ratkaisuille.

Väestönmurros, talouden paineet ja demokratian haasteet edellyttävät jatkossakin tiivistä yhteistyötä ja vahvaa kuntien ja kaupunkien ääntä.

Minna Karhunen

Toimitusjohtaja
Kuntaliitto

Kuntaliitto lyhyesti

Suomen vaikuttavimpia edunvalvontajärjestöjä.

Jäsenenä kaikki Suomen 308 kuntaa ja kaupunkia. Toiminnassa mukana myös maakuntien liitot, kuntayhtymät sekä kuntataustaiset osakeyhtiöt.

130 oman alansa huippuasiantuntijaa: laki, talous, elinvoima, hyvinvointi, ympäristö, tietoyhteiskunta, koulutus, kulttuuri jne.

Ydintehtävinä kuntien ja kaupunkien toimintaedellytysten turvaaminen ja kehittäminen edunvalvonta- ja neuvontapalveluilla.

EDUNVALVONTAMME on ennakoivaa ja oikea-aikaista, tietoon perustuvaa vaikuttamista. Tunnistamme kuntien edunvalvontatarpeita, arvioimme päätösten kuntavaikutuksia ja edistämme kuntien etua päätöksenteossa sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Teemme edunvalvontatavoitteitamme tukevaa kehittämistyötä.

NEUVOMME JA OPASTAMME kuntia sekä muita asiakkaitamme laajasti kaikkien toimialojen kysymyksissä. Asiantuntijapalvelujemme vahvuuksia ovat julkisen hallinnon laaja tuntemus sekä syvä osaaminen kuntakentän erityiskysymyksissä.

Onneksi oli kampanja! Kuntavaalien tuki ja vaikuttamistyö toi tutkitusti tuloksia

Kevätkautta 2025 leimasi valmistautuminen huhtikuun kuntavaaleihin. Heti tammikuussa käynnistyi Kuntaliiton toistaiseksi mittavin viestinnällinen kampanja Onneksi on kunnat!, jonka tavoitteena oli varmistaa, että kuntien ja kaupunkien merkitys koko Suomen hyvinvoinnille ja onnistumiselle ymmärretään nykyistä paremmin.

Onneksi on kunnat! -kampanjan tavoitteet olivat:

- **Vaikuttavuus keskustelussa:** Haluttiin varmistaa, että kunta- ja aluevaalien keskusteluissa ja uutisoinneissa nousevat esille juuri kuntien kannalta relevantit aiheet ja näkökulmat.
- **Näkyvyyden lisääminen:** Kuntaliiton vaikuttavuuden ja kuntien näkyvyyden kasvattaminen yhteiskunnallisessa keskustelussa.
- **Äänestysaktiivisuus:** Pyrkimys siihen, että vuoden 2025 kuntavaalit kiinnostavat äänestäjiä ja äänestysprosentti nousee.

Kampanja toteutettiin kahdessa vaiheessa: tammi–helmikuussa keskityttiin herättämään kiinnostusta ja viestimään kuntien merkityksestä, kun taas maalisi–huhtikuussa tavoitteena oli kehottaa ihmisiä äänestämään ja kiinnostumaan kuntavaaleista.

Kuntavaaliprojekti koostui useista toisiaan tukevista kokonaisuuksista:

- **Suuren yleisön kampanja:** "Onneksi on kunnat!" -markkinointiviestintä, jossa hyödynnettiin laajasti televisiota, radiota, sanomalehtiä, digitaalista mainontaa ja sosiaalista mediaa (YouTube, Meta, TikTok).
- **Kuntayhteistyö ja tuki:** Vaalien järjestämisen tuki, vaaliviestinnän materiaalit kuntien käyttöön sekä luottamushenkilöiden perehdyttäminen. Yli 200 kuntaa hyödynsi kampanjan valmiita materiaaleja omassa viestinnässään.
- **Tietotuotanto:** Kuntalaistutkimuksen ja Kuntapäätäjätutkimuksen tuloksista viestiminen, jotta kuntapalvelujen ja hyvän päätöksentekokulttuurin tärkeys nousee esiin.
- **Mediayhteistyö:** Proaktiivinen vuoropuhelu median kanssa, esimerkiksi jatkuva tiedottaminen ja juttuaiheiden tarjoaminen, taustatilaisuudet toimittajille sekä suorat ehdotukset vaalipaneelien aiheiksi.
- **Vaikuttajayhteistyö:** Erityisesti nuorten tavoittamiseen käytettiin some-vaikuttajia ja Jodel-alustaa.
- **Sidosryhmätyö:** Puolueyhteistyö (tiedon ja perehdytyspakettien tarjoaminen) sekä kumppanuudet eri tahojen kanssa.
- **Keskustelunavaukset:** Kuntaliiton omat avaukset kuntavaaleihin ja tulevaan valtuustokauteen liittyen

Monikanavainen viestintä tavoitti suomalaiset erittäin laajasti ja keräsi yhteensä noin 50 miljoonaa kontaktia eri medioissa. Kampanjasta tehdyn markkinointitutkimuksen mukaan kampanja onnistui lisäämään kuntien arvostusta sekä tietoisuutta niiden tarjoamista monipuolisista palveluista.

Yli 200 kuntaa osallistui aktiivisesti kampanjamateriaalien hyödyntämiseen, mikä vahvisti paikallista näkyvyyttä ja yhteisöllisyyttä. Aktiivinen mediayhteistyö varmisti kuntavaaleille ja kunta-aiheille hallitsevan roolin julkisessa keskustelussa. Kampanjassa onnistuttiin luomaan toimiva konsepti, jota on mahdollista jatkaa osana liiton vakiintunutta viestintästrategiaa.

Toimenpiteistä huolimatta huhtikuun kuntavaaleissa äänestysaktiivisuus jäi historiallisen matalaksi. Äänioikeuttaan käytti vain 54,2 prosenttia suomalaisista – lähes prosenttiyksikön vähemmän kuin vuonna 2021.

Syitä heikolle äänestysinnostukselle on selvitetty ahkerasti. Kuntaliitto päätti vuoden 2026 alussa käynnistää kuntademokratian kehittämishankkeen, jossa ratkaisuja edustuksellisen demokratian haasteisiin etsitään laajalla yhteistyöllä esimerkiksi ministeriöiden kanssa.

Kuntaliiton kuntavaalikampanja Onneksi on kunnat! tavoitti kokonaisuudessaan peräti 50 miljoonaa kontaktia useissa eri kanavissa. Tärkeimmät kanavakohtaiset luvut olivat:

- **Televisio (MTV + Katsomo):** 16,7 miljoonaa kontaktia.
- **Radio:** Noin 8 miljoonaa kontaktia.
- **Sosiaalinen media:**
  - **Meta (Facebook & Instagram):** Noin 9 miljoonaa katselua.
  - **YouTube:** Yli 2 miljoonaa katselua.
  - **TikTok:** Noin 1,7 miljoonaa katselua.
  - **Kuntien oma someviestintä:** Arviolta 2–3 miljoonaa näyttöä.
- **Digitaalinen ja printtimedia:**
  - **Sanoman display-mainonta:** Yli 8 miljoonaa näyttöä.
  - **Sanomalehdet (HS + Kärkimedia):** Noin 2,9 miljoonaa lukijaa.
- **Ansaitun median osumat:** Alkuvuoden 2025 aikana saavutettiin yli **2 000 mediaosumaa**.
  - Kuntavaalit voittivat aluevaalit medianäkyvyydessä (10 068 vs. 6 908 osumaa)

Kuntaliitto tuki kuntia vuoden 2025 kunta- ja hyvinvointialuevaalien järjestämisessä. Kuntaliitto tarjosi oikeudellista tukea vaalien järjestämiseen sekä kuntavaaliehdokkaiden yleisen vaalikelpoisuuden arviointiin yhteistyössä oikeusministeriön kanssa. Oikeudellinen tuki toteutettiin palvelutoimintana, yleiskirjeinä, henkilökohtaisena neuvontana sekä informaatio-ohjauksena.

Kuntavaalien jälkeen Kuntaliitto vastasi puolueiden kuntavaalitulokseen perustuvien kansallisten luottamustehtävien yhteensovittamisesta. Lisäksi Kuntaliitto tuki kunnanhallituksen, lautakuntien ja muiden toimielinten valinnoissa.

Kuntalais- ja kuntapäätäjätutkimukset toivat näkyväksi kuntapalvelujen ja hyvän päätöksentekoilmapiirin tärkeyden

Kuntaliiton Kuntalais- ja Kuntapäätäjätutkimukset tarjosivat tutkittua tietoa kunnista julkiseen keskusteluun, päätöksenteon tueksi sekä toiminnan kehittämiseksi.

Kuntalaiskyselyn tuloksia julkaistiin aiheittain ja teemoittain hyvin runsaasti syksyn 2024 ja alkuvuoden 2025 aikana, ja ne tukivat erinomaisesti julkisuudessa käytävää kuntavaalikeskustelua. Tutkimukseen osallistuneet kunnat saivat käyttöönsä oman kuntansa tuloksia.

Vaalikeskustelujen aikaan julkistimme tietoja kuntalaisten tyytyväisyydestä kuntapalveluihin. Kerroimme muun muassa, että kuntalaiset antavat hengästyttävän hyvät arviot liikuntapalveluille, ja että 75 prosenttia tutkimukseen vastanneista on tyytyväisiä perusopetuksen alaluokkien toimintaan.

Kuntapäätäjien tutkimuksen avulla nostimme esiin mm. päätäjien asenteita tupla- ja triplarooleihin. Selvisi, että 61 prosenttia kuntapäätäjistä suhtautuu kielteisesti siihen, että samat henkilöt toimivat päättäjinä kahdella tai kolmella eri hallinnon tasolla. Johtavat viranhaltijat ovat tässä kaikkein kriittisimpiä (74 prosenttia kielteisiä), kun taas ne, joilla on itsellään useita tehtäviä, suhtautuvat roolien yhdistämiseen sallivammin.

Kesäkuussa puheenaiheeksi nostettiin kuntapäätäjien kokema epäasiallinen kohtelu. Kolme kymmenestä kuntapäätäjästä on tutkimuksen mukaan kokenut häirintää tai uhkailua. Häirintä kohdistuu erityisesti naisiin ja puheenjohtajistossa toimiviin luottamushenkilöihin. Yleisin häirinnän muoto on asiaton palaute mediassa.

Kuntaliitto analysoi vaalien tulosta useasta eri näkökulmasta heti vaalien jälkeen. Nostimme esiin mm. sen, että vuoden 2025 vaaleissa valittiin valtuustoihin historiallisen runsaasti naisia, ja että nuorten edustus valtuustoissa on vähentynyt. Pohdimme myös kunta- ja aluevaalien yhdistämisen seurauksia äänestyskäyttäytymiseen.

Perehdytysohjelmalla valtuustotyö ja Kuntaliiton palvelut tutuiksi

Kuntavaaleissa 13.4.2025 valittiin yhteensä 8 586 kunnan- ja kaupunginvaltuutettua. Alkavan valtuustotyön tueksi Kuntaliitto tuotti laajan perehdytyspaketin sivustolle Kuntaliitto.fi/valtuutettu, ja lähetti kaikkien kuntien ensimmäisissä valtuustokokouksissa jaettavan perehdytyspaketin Kuntalehden liitteenä.

Osana uuteen valtuustokauteen perehdyttämistä julkaistiin runsaasti oppaita ja ohjeistuksia, esimerkiksi Kuntatalous: Monen muuttujan summa, Korruptio ja eettisyys kunnassa, Luottamushenkilöiden väliseen epäasialliseen käytökseen puuttuminen, Kunnat ja globaalit ilmiöt, sekä Ilmastonmuutos ja kunnat.

Kesällä ja syksyllä 2025 Kuntaliitto perehdytti uusia luottamushenkilöitä etenkin lakiasioissa koulutussarjalla, joka toteutettiin yhteistyössä FCG:n kanssa.

Uutena palveluna kunnille Kuntaliitto tarjosi maksuttoman valmennusohjelman kunnan- ja kaupunginhallitusten puheenjohtajille. Valmennus auttaa tunnistamaan hallituksen puheenjohtajan erilaisia rooleja ja tehtäviä sekä antaa valmiuksia kunnan keskustelu- ja päätöksentekokulttuurin kehittämiseen, yhteistyön rakentamiseen ja oman johtajuuden arviointiin ja kehittämiseen. Samalla hallitusten puheenjohtajat pääsevät mukaan Kuntaliiton ylläpitämään hallitusten puheenjohtajien vertaisverkostoon, jossa jaetaan ajankohtaisia asioita ja kokemuksia puheenjohtajien kesken.

Kuntaliiton ylimmät päättäjät valittiin Kuntapäivillä

Kuntavaalivuosi huipentui 13.11.2025 järjestettyihin Kuntapäiviin eli Kuntaliiton sääntömääräiseen jäsenkokoukseen, jossa valittiin Kuntaliiton valtuuskunta seuraavalle nelivuotiskaudelle.

Vuoden 2025 Kuntapäivät järjestettiin Helsingissä Scandic Marina Congress Centerissä. Kokouksessa hyväksyttiin nelivuotiskertomus, valittiin Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet seuraaviksi neljäksi vuodeksi sekä päätettiin valtuuskunnan palkkiosta ja korvauksista. Valtiovallan tervehdyksen Kuntapäivien päättäjille toi Eduskunnan puhemies **Jussi Halla-aho**.

Varsinaisen jäsenkokouksen jälkeen järjestettiin seminaari, jossa käsiteltiin kunta-valtio -suhteen tulevaisuutta, kuntademokratiaa osana demokratian tulevaisuutta sekä kuntien kestävästä kasvusta ja älykäästä sopeutumisesta. Yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa järjestettiin juhlayö-iltavastaanotto Helsingin kaupungintalolla.

Kuntapäivillä julkistettiin Kuntaliiton 30-vuotisesta historiasta kertova, pitkän linjan kuntakehittäjän ja kuntaliittolaisen **Kaija Majoisen** kokoama historiikkiteos Kuntakentän ääni ja voima. Historiikki lanseerattiin videoelokuvalla, jossa näyttelijä **Tommi Korpelan** johdolla kerrattiin Suomen kuntien merkitystä hyvinvointiyhteiskunnan rakentajina sekä Kuntaliiton syntytarinaa ja roolia kuntien ja kaupunkien onnistumisen takaajana.

Kuntapäiville osallistui 456 henkilöä, joista kuntien edustajia oli 315 henkilöä kaikkiaan 257 kunnasta. Lisäksi paikalla oli Kuntaliiton luottamushenkilöitä ja henkilökuntaa, kutsuvieraita, seminaaripuhujia, näytteilleasettajien ja palvelutuottajien edustajia sekä puolueiden henkilöstöä.

Poimintoja vuodesta 2025

Vuoden 2025 aikana Kuntaliittoon saapui 90 uutta nimeämispyyntöä, Kuntaliitto antoi 365 lausuntoa hallituksen esityksiin ja oli kuultavana eduskunnan valiokunnissa 87 kertaa.

Avoimuusrekisteriin Kuntaliitto ilmoitti vuoden 2025 aikana vaikuttamista 380 eri aiheesta sekä 925 kontaktointia tai kohtaamista.

Kuntaliitto **näkyi vuoden 2025 aikana mediassa yli 5 000 kertaa**. Kuntaliitto-mainintojen päivittäinen keskiarvomäärä oli 17 kappaletta ja juttujen tavoitavuus päivittäin keskimäärin 8,6 miljoonaa. Eniten Kuntaliitto-mainintoja oli vuoden aikana Ylellä.

Toimittajat seurasivat vuonna 2025 Kuntaliittoa **eniten kaikista etujärjestöistä**. Taloustutkimuksen toimittajien Yritysviestintä 2025-tutkimuksen mukaan toimittajien mielestä Kuntaliiton erityisenä vahvuutena on tiedon ja viestinnän luotettavuus.

Vakiinnutimme **Normitutkan**, jossa listaamme hallituskauden aikana eduskunnan hyväksymät kaikille kunnille ja kaupungeille kevennetyt velvoitteet ja lisätyt uudet velvoitteet. Vuonna 2025 hallitus antoi Normitutkan mukaan kunnille yhteensä 25 uutta velvoitetta tai tehtävää ja vähensi neljä tehtävää tai velvoitetta. Vuoden 2025 aikana säädettyjä uusia velvoitteita tuli etenkin työvoimapalveluihin sekä vesihuoltolain voimaantumisen seurauksena.

Marraskuussa järjestettiin ensimmäistä kertaa Tampereella **Kommunarenan25**. Tapahtuma keräsi noin sata johtavaa luottamushenkilöä ja viranhaltijaa ruotsin- ja kaksikielisistä kunnista sekä muita julkisen sektorin toimijoita. Tilaisuuden teemana oli, miten voimme varmistaa ruotsinkielisten palveluiden saatavuuden tulevaisuuden koko ajan haastavammassa toimintaympäristössä.

Kuntaliitto oli vahvasti mukana syksyn 2025 Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin täysistunnossa. **Suomen vaalitarkkailuraportti**, jossa Kuntaliitto vastasi kongressin delegaation kanssa järjestelyissä, käytiin täysistunnossa positiivisin kommentein läpi. Järjestimme myös lasten demokraattiseen osallistumiseen keskittyvän paneelikeskustelun, joka toi yhteen monia alan asiantuntijoita. Olimme myös järjestysvastuussa pohjoismaalaisten ja balttikollegoiden verkostoitumistilaisuuden järjestelyistä, ja organisoimme varautumiseen keskittyvän keskustelun.

Kuntien toiveesta ja tarpeesta **perustettiin kuntien Ukraina-yhteistyöverkosto** vuoden 2025 alussa. Verkostossa on mukana ystävyyskunnan Ukrainassa omaavat, sellaista tavoittelevat tai muuten Ukraina-yhteistyöstä kiinnostuneet kunnat sekä myös maakunnat. Verkosto toimii vertaisverkostona, joka jakaa tietoa ja hyviä käytäntöjä sekä etsii yhteistyömahdollisuuksia.

Suomalaisilla kunnilla on 25 ystävyyskuntaa Ukrainassa ja määrä on monikertaistunut sodan alkamisen jälkeen. Ennen sotaa ystävyyskuntia oli kolme.

Kuntaliitto toi julkiseen keskusteluun ensimmäisen ja toistaiseksi ainoan kattavan arvion **in house -lainsäädännön** muutoksesta aiheutuvista muutoskustannuksista. FCG:n laatiman selvityksen mukaan hallituksen valmisteleva lakimuutos uhkaa aiheuttaa kunnille noin 600 miljoonan euron muutoskustannukset. Raportti nosti esiin erityisesti pienten kuntien huolet palvelujen jatkuvuudessa sekä lakimuutoksen uhkaavat riskit huoltovarmuudelle ja kyberturvallisuudelle.

Kuntaliitto jatkoi tärkeää perustyötään **kuntien talousarviovalmistelun tukemisessa** osallistamalla kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnan (Kuthanek) toimintaan, tiedottamalla kuntia meneillään olevien uudistusten talousvaikutuksista sekä tuottamalla runsaasti materiaaleja kuntien talousarviovalmistelun tueksi. Näistä tuotteista tärkeimmät olivat Taloustorstai-webinaarit, Taloustorstai EXTRA -teams-tilaisuudet, veroennustekehikko päivityksineen ja säännölliset valtiosuuslaskelmat. Myös uusi verovisualisointi sai erinomaisen vastaanoton.

Kuntien talouden nykytilaa ja näkymiä sekä vaihtuvia ajankohtaisia talousteemoja arvioiva **Talousbarometri** toteutettiin jälleen kaksi kertaa, maaliskuussa ja syyskuussa. Toukokuussa tiedotettiin ensimmäistä kertaa myös konsernitilinpäätöksistä.

Keskustelunavaukset väestönmurroksesta johtivat parlamentaarisen työn käynnistymiseen

Kuntaliitto nosti syksyllä 2025 näyttävästi ja pitkäjänteisesti julkiseen keskusteluun väestönmurroksen eli kehityksen, johon kuuluvat syntyvyyden lasku, väestön ikääntyminen, keskittyvä maahanmuutto sekä kiihtyvä kaupungistuminen. Näiden muutostrendien yhteisvaikutus koettelee Suomen kuntien ja kaupunkien kykyä järjestää lakisääteisiä palveluita ennennäkemättömällä tavalla. Muutos on väistämätön ja ulottuu sekä väestöään menettäviin että nopeasti kasvaviin kaupunkeihin ja kuntiin.

Syksyn 2025 aikana Kuntaliitto edisti väestönmurroksen käsittelyä julkisuudessa strategisesti ja monikanavaisesti. Työ aloitettiin julkaisemalla skenaarioita väestöncehityksestä ja kuntatalouden kriisiytymisen riskeistä väestönmurroksen seurauksena.

Kuntamarkkinoilla syyskuussa Kuntaliitto nosti väestönmurroksen poliittiseen keskusteluun, missä kahdeksan suurimman puolueen puheenjohtajat osoittivat valmiutta sitoutua parlamentaariseen yhteistyöhön kunta- ja palvelurakenteen uudistamiseksi. Kyseessä oli selkeä ja myönteinen signaali siitä, että puolueet ymmärsivät tilanteen vakavuuden.

Toimillaan Kuntaliitto onnistui nostamaan väestönmurroksen yhdeksi syksyn 2025 keskeisimmistä julkisen keskustelun teemoista. Vuosi päättyi kaikkien eduskuntapuolueiden yhteiseen sitoutumiseen parlamentaarisen työn aloittamisesta. Valtioneuvosto asetti parlamentaarisen kuntien tulevaisuutta käsittelevän työryhmän 26. helmikuuta 2026. Työryhmän toimikausi kestää 26.2.2026 – 18.12.2027, eli työ jatkuu Kuntaliiton alkuperäisen tavoitteen mukaisesti eduskuntavaalien 2027 jälkeiseen aikaan.

Kahdeksan suurimman puolueen johto vakuutti olevansa valmis parlamentaariseen työhön kunta- ja palvelurakenteen uudistamiseksi keskiviikkona 17.9. Kuntamarkkinoiden Puoluejohdon paneelissa. Kaikki puoluejohtajat jakoivat yhteisen huolen siitä, että väestön ikääntyminen, matala syntyvyys, kaupungistuminen ja keskittyvä maahanmuutto vaikeuttavat kaupunkien ja kuntien mahdollisuuksia tarjota laadukkaita palveluja.

Eriytyvien kuntien taloushaasteet tehtiin näkyviksi

Kuntaliiton tilaamat skenaariot väestöncehityksen näkymistä vuoteen 2040 osoittivat, että Suomen kunnat ovat historiallisen murroksen keskellä. Sekä

väestöään menettävät että kasvavat kunnat kohtaavat erilaisia, mutta yhtä vakavia haasteita.

Erot kuntien taloustilanteessa ja edellytyksissä järjestää kuntapalveluja ovat kasvaneet jyrkästi ja uhkaavat kasvaa ennennäkemättömiksi tulevina vuosikymmeninä. Kuntien veroprosenttien hajonta on jo nyt huomattava (alin veroprosentti 4,7 % ja ylin 10,9 %), ja Kuntaliiton laskelmien mukaan erot voivat tulevaisuudessa revetä jopa 19 prosenttiyksikköön, jos mitään ei tehdä.

Varhaiskasvatus ja perusopetus muodostavat jopa 70 prosenttia kuntien palvelumenojen kokonaisuudesta, ja oppilasmäärän ennakoidaan vähenevän 2030-luvulle mennessä noin 96 000 oppilaalla. Kuntaliitto huomautti, ettei lasten määrän väheneminen pienennä automaattisesti kustannuksia, vaan jopa päinvastoin: palveluverkon ylläpito harvaan asutuilla alueilla käy entistä raskaammaksi, ja samalla pätevien opettajien saatavuus vaikeutuu.

Kasvavissa kaupungeissa haasteena ovat kasvun vaatimat investoinnit sekä moninaistuvan väestön luomat uudet palvelutarpeet. Investointikustannukset toteutuvat heti, verotulot kasvavat myöhemmin.

Kohti yhteisiä ratkaisuja Kuntaliiton johdolla

Kuntaliitto arvioi, että nykyinen kunta- ja palvelurakenne ei ole kestäväällä pohjalla. Siksi Kuntaliitto vetosi hallitukseen, jotta käynnistettäisiin laaja parlamentaarinen työ kunta- ja palvelurakenteen uudistamiseksi.

Kuntaliitto katsoi, että sekä kuntien tehtävät ja palvelulupaus kansaisille että kuntien taloudelliset mahdollisuudet selvitä tehtävistä tulisi ottaa tarkasteluun. Kuntaliitto esitti, että parlamentaarisen työn perusteella linjattaisiin tarvittavat taloudelliset resurssit ja rahoitusjärjestelmä tuleville vuosikymmenille.

Kuntaliiton skenaariotyön avulla onnistuttiin tarkastelemaan väestönrakenteen muutosten vaikutuksia tulevaisuuden palvelutarpeisiin ja kuntien mahdollisuuksiin vastata näihin tarpeisiin. Skenaariotarkastelu tarjosi pohjaa

yhteiselle keskustelulle sekä poliittisille päätöksille valtakunnan politiikassa ja paikallistasolla.

Kuntaliiton viestit, erityisesti arviot veroprosenttierojen kasvusta ja palvelurakenteen kestämyydestä, nousivat näkyvästi uutismedioihin. Syksyn aikana aihetta käsiteltiin Kuntaliitto mainiten yli 500 uutisjutussa. Aihetta käsiteltiin kaikissa merkittävissä tiedotusvälineissä useasti, esim. Ylellä, MTV:llä, Helsingin Sanomissa, STT-uutisoineissa, iltapäivälehdissä, Teksti tv:ssä sekä maakuntamedioissa kautta maan.

Yle Teksti-TV	
yle.fi/tekstiv 199 PÄÄHAKEMISTO	
104 Kuntaverojen erot repeämässä	
103 PALESTIINALAISLAPSILLE VALOTEOS	
131 USA "seisoo liittolaisten rinnalla"	
132 Nepalin johtoon naispääministeri	
603-604 Dunfee ja Perez kävelykuultaan	
641 SUOMI JA KREIKKA PRONSSIOTTELUUN	
101 UUTISET	160 TALOUS
201 URHEILU	350 RADIO
300 OHJELMAT	400 SÄÄ
799 SVENSKA	500 ALUEET
Topi ja emo lähtivät muutolle	888
Ruska2025-pyöräily alkanut	830-831
190 ENGLISH	470 VEIKKAUS
576 TEKSTI-TV	
890 KALENTERI	

Poimintoja vuodesta 2025

Väestökehitys ja koulutuksen saavutettavuus oli monin tavoin esillä koulutuksen edunvalvonnassa. Ikäluokkien pienenemisen vaikutuksista koulutukseen pidettiin lukuisia puheenvuoroja, laadittiin kirjoituksia ja vaikutettiin eri foorumeissa. Kuntaliitto nosti esiin myös erilaisia saavutettavuuden ratkaisuja ottaen huomioon erilaiset alueet ja olosuhteet.

Opetus- ja kulttuuriministeriön väestökehitysryhmässä vaikutettiin aktiivisesti ja sen kautta saatiin eteenpäin kunnille tärkeitä asioita mm. etäyhteyksien mahdollisuuksista ja kuntien välisestä yhteistyöstä perusopetuksessa. Etäopetuksesta ja etäyhteyksien hyödyntämisestä päästiin keskustelemaan kuntafoorumien lisäksi myös eduskuntaan ja opetusministerille luovutettiin asiaa koskeva tietopaketti.

Kuntien ja hyvinvointialueiden **yhteistyö ja yhdyspinnat -projektissa** edistettiin kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyötä mm. selkeyttämällä työnjakoa, luomalla rakenteita yhteistyölle, tuomalla toimijoita yhteen ja pitämällä aktiivisesti yllä tilannekuvaa. Työn aihealueina olivat mm. hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, sivistyksen ja sosiaalipalvelujen yhdyspinnat, varautuminen ja turvallisuus, työllisyyden edistäminen sekä kotoutuminen. Kuntien ja hyvinvointialueiden lisäksi myös valtion toimijat hyödynsivät projektin tuotoksia ja systemaattisesti tuotettua tilannekuvaa.

Kuntaliitto jatkoi onnistuneesti vuoden 2025 alusta toteutuneen **TE-uudistuksen muutostukea** kesäkuun loppuun asti tukien kuntia toteutuneen siirron jälkeistä uusien tehtävien haltuun ottoa. Heinäkuusta lähtien kunnille tarjottava tuki integroitiin osaksi Kuntaliiton normaalia toimintaa.

TE-uudistuksen toimeenpanon tuesta tilattiin **ulkopuolinen arviointi**. Sen mukaan Kuntaliitto onnistui muutostuessa hyvin tarjoten kunnille käytännönläheistä koulutusta, valmistelumateriaaleja ja asiantuntijatukea, jotka auttoivat kuntia valmistautumaan työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtoon ja tehtävien haltuun ottoon. Lisäksi Kuntaliitto varmisti eri kuntatyyppien laajan edustuksen valtakunnallisissa valmisteluryhmissä.

Rakentamislain jatkuvassa muutostilassa tuettiin kuntia laajasti toimeenpanossa. Laki rakennusvalvonnan järjestämisestä oli valmistelussa ja siirtyi vuoden 2026 loppupuolelle. Rakennusvalvonta käsittelee suurimman osan Suomen kunta- ja yksityisen sektorin n. 34 miljardin vuosittaisista rakennushankkeista.

Uutta **alueidenkäyttölakia** koskevan luonnoksen lausunnossa Kuntaliitto korosti, että lakiluonnos sisälsi kunnille uusia tehtäviä, sisällöllisiä vaatimuksia ja hallinnollisia menettelyjä siinä määrin, että ne ylittävät sinänsä tervetulleet joustot ja kevennykset. Kuntaliitto jätti työryhmän tuotoksista eriävät mielipiteensä kiinnittäen huomiota mm. puutteelliseen vaikutusten arviointiin.

Lunastuslain tultua voimaan Kuntaliitto tuki kuntia lain toimeenpanossa. Arvioimme, että lunastuslaki nyky muodossaan sekä hidastaa aluekehitystä että nostaa kaavatalouden kustannuksia. Lunastuslain vaikutukset kuntatalouteen konkretisoituvat kunnolla vasta alueidenkäyttöä ja kaavojen toteuttamista koskevien lakiuudistusten edetessä.

Valvoimme kuntien etua **sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen**, kuntien kiinteistöstrategioiden sekä toimitila- ja palveluverkkojen teemoissa. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisiä varten laadittiin opas. Kuntaliitto tuki kuntia myös sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten osalta.

Olimme mukana käynnistämässä **Kerrostalo2000** -hanketta, jossa kehitetään kohtuuhintaista, suunnitelmaratkaisuiltaan ja hankinnallisesti sekä tuotannollisesti vakioidumpaa kerrostalotuotantoa. Sen pilottihankkeet käynnistyvät tulevana vuosina useissa eri kaupungeissa ja kunnissa.

Energiatehokkuuslain päivitystä valmisteltiin ja se tuli voimaan alkuvuonna 2026. Julkisen alan energiatehokkuussopimus 2026–2035 on merkittävä onnistuminen EU:n energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanossa. **JETS-sopimusten myötä** kunnat voivat välttää EU-lainsäädännön edellyttämän toimitilojensa saneerausveloitteen. Arvioiden mukaan se olisi tarkoittanut vajaata 2 miljardia euroa vuosittain lisämenoina kunnille.

EU digidata -projektissa Kuntaliitto onnistui selkiyttämään sitä, miten EU-sääntely vaikuttaa suoraan kuntien toimintaan ja kuinka voimme ennakoivammin vaikuttaa tähän sääntelyyn kuntien hyväksi. Projektissa toteutettu selvitys eurooppalaisista digitaalisesta identiteetti- ja yrityslompakosta on koettu hyödylliseksi sekä Suomessa että Euroopassa.

Tietosuojaohjeistus-projektissa Kuntaliitto vastasi kuntien tarpeeseen saada tukea tietosuojan arkisiin kysymyksiin. Projekti on onnistunut tuomaan yhteen sekä kuntien että muiden viranomaisten ammattilaisia ratkomaan haastavia tietosuojan soveltamisen kysymyksiä ja siten vahvistanut myös yhteistä ymmärrystä eri toimijoiden kesken.

Kuntien kulttuuritilastot (KULTTI) on **Kuntaliiton omistama tietokokonaisuus**, joka kehitettiin KULTTI-hankkeissa vuosina 2021–2025. Vuoden 2025 aikana neuvoteltiin menestyksellä kokonaisuuden hankekauden jälkeisestä rahoituksesta ja saatiin se vakiinnutettua osaksi opetus- ja kulttuuriministeriön ylläpitämää taidejakulttuuri.fi -portaalia. Portaali toimii vuoden 2026 alusta lähtien kuntien kulttuuritilastot KULTTI julkaisukanavana, johon Kuntaliitto tuottaa ministeriön rahoituksella kuntien kulttuuritoimintaa kuvaavan tietopohjan.

Kuntaliiton vaikuttavuus sekä tyytyväisyys palveluihin ennätystasolla

Teetimme vuoden 2025 lopulla tutkimuksen, jossa selvitettiin asiakkaidemme eli kuntien ja kaupunkien sekä keskeisten sidosryhmiemme näkemyksiä Kuntaliiton toiminnasta.

Tulosten mukaan Kuntaliiton asema kuntien kumppanina on vahvistunut kaikilla päämittareilla, ja tyytyväisyys palveluihimme on nyt ennätyskorkealla. Kuntaliiton palvelut tunnetaan asiakkaiden keskuudessa paremmin kuin ennen, ja suositteluhalukkuus eli NPS-indeksi oli mittaushistorian korkeimmalla tasolla.

Myönteinen kehitys on jatkunut tasaisesti viime vuosien ajan. Tämä kertoo Kuntaliiton kyvystä vastata kuntien muuttuviin tarpeisiin ja vahvistaa asemaansa aktiivisena vaikuttajana kuntakentän keskeisissä kysymyksissä.

Erytisesti kuuden suurimman sekä muiden suurten kaupunkien tulos asiakastyytyväisyydessä on noussut. Lisäksi aiempaa selvempää nousua sekä palvelujen tunnettuudessa että tyytyväisyydessä on nähtävissä kuntien luottamushenkilöiden keskuudessa.

Asiakastutkimus nosti selkeästi esiin kolme vahvuutta: asiakkaiden luottamuksen Kuntaliittoon, korkean asiakasymmärryksen sekä Kuntaliiton vahvistuneen roolin suuntaa näyttävänä toimijana.

Lähes kolmannes vastaajista arvioi toiminnan parantuneen edelleen viimeisen vuoden aikana, ja valtaosa koki sen pysyneen vähintään vakaalla tasolla.

Toimintaamme parantuneeksi arvioineet perustelevat arviotaan seuraavilla keskeisillä parannuksilla:

- näkyvyys ja viestintä
- aktiivisuus ja rohkeus
- palveluiden ja yhteistyön kehitys
- tilaisuudet ja tapahtumat
- palveluiden laatu ja saavutettavuus

Asiakkaamme tuntevat Kuntaliiton palvelut entistä paremmin: parhaiten tunnetaan viestintä kunnille, neuvontapalvelut ja kuntien edunvalvonta. Edunvalvonta nousee samalla kuntien tärkeimmäksi palveluksi.

Eri palvelujen vaikuttavuuden arviot ovat korkeimmillaan neuvontapalveluissa, tietopalveluissa ja viestinnässä kunnille.

Tulokset osoittavat, että Kuntaliiton ydinpalvelut ovat sekä merkityksellisiä että toimivia ja tukevat konkreettisesti kuntien arkea.

Asiakkaat arvostavat asiantuntemusta ja luotettavuutta

Kuntaliiton suositteluhaluus on noussut mittaushistorian korkeimmalle tasolle. Net Promoter Score (NPS*) nousi tasolle 47, kun se vuonna 2024 oli 39 ja vuonna 2022 vielä 30. Tulos on erinomainen ja kehitys on ollut johdonmukaisesti nouseva.

Suosittelun perusteluissa korostuivat asiantuntemus, luotettavuus sekä neuvonta- ja lakipalveluiden hyödyllisyys. Myös verkostot ja tiedon tarjoaminen nähdään merkittävänä tukena erityisesti pienille kunnille.

Asiakasryhmistä suuret kaupungit ja maakuntakeskukset erottuvat NPS-luvuissa vuosien 2022 ja 2026 välisellä harppauksellaan. Kaupunkien ja maakuntakeskusten suositteluhaluus on kasvanut asiakasryhmien heikoimmalta sijalta pienten kuntien jälkeen todennäköisimmin suositteluksi asiakasryhmäksi.

Kuntaliiton oma ääni on vahvistunut päättyvällä strategiakaudella

Kuntaliiton strategiakausi 2023–2026 kääntyi kohti loppua ja uuden strategian valmistelu käynnistyi vuoden 2025 lopussa. Työtä tukemaan tilattiin ulkopuolinen arviointi strategiakauden onnistumisesta.

Arvioinnin mukaan Kuntaliiton oma ääni on vahvistunut strategiakaudella. Kuntaliittoa pidetään aktiivisena, asiantuntevana ja rohkeana kuntien puolestapuhujana ja sen johdon kommunikaatiotyyli saa kiitosta kuntien ja valtionhallinnon edustajien keskuudessa.

Erityisesti vaikuttamistyössä ja edunvalvonnassa on saavutettu merkittäviä tuloksia, jotka tukevat strategian keskeisiä tavoitteita. Ennakoiva edunvalvonta ja proaktiiviset avaukset ovat vahvistaneet Kuntaliiton asemaa kuntakentän suunnannäyttäjänä, erityisesti väestönkehitykseen liittyvän parlamentaarisen työn osalta.

Kuntaliiton viestinnällinen ja yhteiskunnallinen näkyvyys on kokonaisuudessaan ollut vahvaa strategiakaudella. Näkyvyys on parantunut, julkisessa keskustelussa on otettu aiempaa enemmän tilaa ja viestintää pidetään monipuolisena ja aktiivisena.

Yhteiskunnallisella näkyvyydellä on keskeinen merkitys Kuntaliiton vaikuttavuudelle. Näkyvyys vahvistaa sekä uskottavuutta että mielikuvaa aktiivisesta edunvalvojasta ja mahdollistaa kuntien äänen esiintuonnin päätöksenteossa.

Useita onnistumisia kunnille tärkeissä teemoissa

Hallitusohjelmatavoitteet ja parlamentaarisen työn käynnistäminen arvioitiin strategiakauden onnistumisiksi. Kärkitoimenpiteiden onnistumista ovat edistäneet erityisesti Kuntaliiton asiantuntijuus, aktiivinen verkostotyö ja kyky tuoda esiin kuntakentän moniäänisyyttä.

Kuitenkaan hallitusohjelman keskeiset kuntakenttää koskevat tavoitteet, kuten normien keventäminen, valtiosuusjärjestelmän uudistus ja kiinteistöverouudistus eivät ole edistyneet toivotusti. Arvioinnin mukaan näiden teemojen onnistumista ovat estäneet kuntakentän kysymysten eriytymisen lisäksi taloudelliset reunaehdot sekä poliittinen ilmapiiri, jossa päätöksenteko on ollut ennakoimatonta ja hallituksen linjaukset ovat muuttuneet nopeasti.

Kuntaliiton TE-uudistuksen toimeenpanon tuki arvioitiin selkeäksi onnistumiseksi. Myös ammatillisen koulutuksen kehittäminen näyttäytyy onnistuneena, samoin kuin kuntien ja hyvinvointialueiden välisen yhteistyön ja yhdyspintatyön tuki. Rakennetun ympäristön lainsäädäntökokonaisuuden uudistamisen teemassa Kuntaliiton arvioitiin tehneen aktiivista edunvalvontatyötä. Lisäksi Kuntaliitto on tukenut kuntien yhteistyötä sekä kansallisesti että EU-tason valmistelussa.

Kuntaliiton T&K-panostukset kuten väestömurrokseen liittyvä skenaariotyö, TE-palvelujen kuntaperusteinen ratkaisumalli ja verkostokehittämishankkeet (esimerkiksi Verkstoperuskoulu, USO, Kestävä kuntatalous) ovat tuottaneet lisäarvoa.

Verkostomainen toimintatapa on Kuntaliiton vahvuus, joka kokoaa kuntakenttää. Myös organisaationa Kuntaliitto on onnistunut uudistamaan tällä strategiakaudella.

Arviointityön teki Owl Group, ja se pohjautui dokumenttianalyysiin ja kattavaan haastatteluaineistoon sekä aiempien tiedonkeruiden meta-analyysiin.

Poimintoja vuodesta 2025

Kuntaliiton verkostotyö vahvistaa vuoropuhelua kuntakentän kanssa, tukee edunvalvontaa ja mahdollistaa ajantasaisen tiedon saamisen kuntien arjesta. Vuonna 2025 verkostotyötä arvioitiin kokonaisuutena, ja arvioinnin pohjalta käynnistettiin kehittämistyö, jonka tavoitteena on selkeyttää verkostojen roolia, yhtenäistää toimintatapoja ja lisätä näkyvyyttä.

Kuntaliitolla on noin sata erilaista verkostoa, jotka kattavat kaikki kuntatyyppit sekä kuntien eri toimialat ja ammattiryhmät laajasti. Verkostotyön kehittämisellä

varmistetaan, että nämä verkostot tukevat entistä paremmin kuntien yhteistyötä, tiedonvaihtoa ja Kuntaliiton vaikuttamistyötä.

Tietoa verkostoista ja neuvontapalveluista

- Kuntaliitolla on noin 100 aktiivista verkostoa
- Tapahtumia järjestettiin vuoden aikana 418, joista verkostotapaamisia oli 242
- Tapahtumiin osallistui 37 246 henkilöä
- Kuntaliittoon saapui vuoden aikana 6 974 neuvontapyyntöä. Palvelun asiakastytyväisyys oli hyvää: palautteiden keskiarvoarvio oli 9/10.

Matalan kynnyksen webinaarit olivat menestys kuntaviestinnässä

- Taloustorstai
- TyöllisyysTiistai
- Sivistyksen ajankohtaistunti
- Digisumpit
- Kaffe med Uffe
- Kuntapäätäjät-live
- Onneksi on kunnat! -live
- Ajankohtaiswebinaarit lakihankkeista

Digikehityksen asiantuntijaverkostot tavoittavat tehokkaasti kunnat: Tavoitamme tilaisuuksiimme vuosittain noin 10 000 osallistumiskertaa niin digisumpeilla kuin muissa digitalisaation ja tiedonhallinnan verkostoissa, webinaareissa ja tilaisuuksissa.

Kuntaliitto solmi **uuden yhteistyösopimuksen Ahvenanmaan Kuntaliiton kanssa** ja sopi konkreettisista toimenpiteistä yhteistyölle, vastuunjaolle sekä tuelle Ahvenanmaan kunnille. Yhteistyössä teemoina olivat muun muassa varautuminen sekä Ahvenanmaan uusi kuntalaki.

Kolmivuotinen kotoutumishanke päättyi vuonna 2025. Tavoitteena oli, että **5-10 prosenttia maahanmuuttajista kotoutuu ruotsin kielellä**. Lisäksi vaadittiin, että viranomaisten on tiedotettava selvemmin mahdollisuudesta kotoutua myös ruotsin kielellä.

Selvitimme **kaksikielisten kuntien käännöstoiminnan järjestämistä**. Koostimme selvityksen pohjalta suosituksia ja muistilistan kuntien käännöstoiminnan tueksi.

Henkilöstökokemuksessa erinomainen vuosi

Vuonna 2025 Kuntaliiton henkilöstökokemus ja osaamisen kehittäminen kehittyivät myönteisesti. Kuntaliitossa toteutettiin marraskuussa 2025 henkilöstön laaja PeoplePower®-kysely, johon osallistui 89 prosenttia (2023: 77 %) Kuntaliiton henkilöstöstä. Kyselyssä mitattiin henkilöstön omistautuneisuutta ja hyvinvointia, työyhteisöjen toimivuutta sekä esihenkilötyön laatua.

Kuntaliiton kokonaistulos kyselyssä sijoittui vertailutason yläpuolelle ja ylsi AA-luokitukseen (Hyvä). Tulosten perusteella Kuntaliitto sai Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustuksen jo toista kertaa. Vahvuuksia olivat erityisesti toimintakulttuuri, työskentelyedellytykset, lähijohtaminen ja työnantajakuva. Kokonaisuutena henkilöstökokemus voidaan todeta erittäin myönteiseksi.

Työkykyä vahvistava ja ennakoiva toimintatapa

Kuntaliitto tekee tiivistä yhteistyötä työterveyshuollon kanssa työkyvyn ylläpitämiseksi ja työperäisten sairauksien ennaltaehkäisemiseksi. Käytössä oleva työkyvyn hallintamalli auttaa tunnistamaan työkykyä uhkaavat tekijät ajoissa ja tukee suoriutumista työssä. Henkilöstön hyvinvoinnista kertova terveysprosentti oli 35 prosenttia (2024: 36 %). Sairauspoissaolot vähenivät 4,9 päivään henkilöä kohden (2024: 6,4 päivää).

Osaamisen kehittäminen vahvasti strategista kyvykkyyttä

Vuonna 2025 Kuntaliitto vahvisti strategisesti merkittävää osaamistaan laaja-alaisesti. Osaamisen kehittämisen painopisteinä olivat vaikuttava, ennakoiva ja yhteistyöhön perustuva edunvalvontaosaaminen. Keskeisiä osaamisalueita vahvistettiin monipuolisilla koulutusohjelmilla ja valmennuksilla, jotka kattoivat muun muassa ennakoivan edunvalvonnan, vaikuttavuuden johtamisen, viestinnän sekä HR:n teemakokonaisuudet. Kokonaisuudet tukivat henkilöstön kykyä toimia suunnitelmallisesti, vaikuttavasti ja kumppanuuksia hyödyntäen muuttuvassa toimintaympäristössä.

Mentorointi tuki oppimista ja yhteisöllisyyttä

Kuntaliitto toteutti mentorointiohjelman, jonka tavoitteena oli vahvistaa osaamisen kasvua, hiljaisen tiedon siirtoa ja yhteisöllistä toimintakulttuuria. Mentoroinnin teemoina olivat edunvalvonta ja vaikuttamistyö, systeminen muutos sekä johtaminen ja esihenkilötyö.

Katsaus Kuntaliiton talouteen 2025

Kuntaliiton tuotot muodostuvat pääosin jäsenmaksuista, erilaisista kehityshankkeisiin kohdistuvista avustuksista, Kuntasäätiön tilatuesta sekä sijoitustoiminnan tuotoista. Varainhankinta perustuu sääntöjen mukaiseen, valtuuskunnan hyväksymään jäsenmaksuun, jonka suuruus oli kuntien osalta 12 miljoonaa euroa (12 miljoonaa euroa vuonna 2024) ja osuus varsinaisen toiminnan tuotoista noin 75 prosenttia. Kuntayhtymät maksoivat palveluistaan lisäksi jäsenmaksurahoitteisesti erillistä 0,4 miljoonan euron palvelumaksua. (0,4 miljoonaa euroa).

Asiantuntijaorganisaatiossa suurin kuluerä on henkilöstökulut 12,3 miljoonaa euroa (12,1 miljoonaa euroa), jonka osuus kaikista toimintakuluista on 58 prosenttia. Henkilöstökuluihin sisältyy myös luottamushenkilöille maksetut palkkiot 0,3 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa). Seuraavaksi suurimmat kuluerät ovat ulkopuoliset palvelut 4,3 miljoonaa euroa (3,5 miljoonaa euroa) ja ICT-kulut 1,5 miljoonaa euroa (1,6 miljoonaa euroa). Edellä mainitut kulut yhdessä 1,5 miljoonan euron vuokratulujen (1,4 miljoonaa euroa) kanssa muodostavat Kuntaliiton kaikista toiminnallisista kuluista yli 90 prosenttia. Toiminnallinen tulos oli 4,8 miljoonaa euroa alijäämäinen (-3,5 miljoonaa euroa).

Kuntaliiton sijoitussalkun markkina-arvo 31.12.2025 oli 114,1 miljoonaa euroa (v. 2024 91,2 milj. euroa). Varainhoitajina toimivat Aktia, Evli ja Nordea Asset Management. Salkkuun tehtiin vuoden 2025 aikana 12 miljoonan lisäys niin, että kunkin varainhoitajan korko-osake -salkkuun lisättiin 2,5 miljoonaa euroa, Evlissä olevaan vaihtoehtoisten sijoitusten kutsuja odottavaan salkkuun lisäys oli 1,5 miljoonaa euroa ja Nordea Asset Managementin kanssa tehtiin uusi 3 miljoonan euron Private Equity -rahastosijoitus. Salkun tuotto oli 11,1 miljoonaa euroa, 11,1 prosenttia (v. 2024 9,5 miljoonaa euroa, 11,3 %). Vuonna 2024 päivitettyyn sijoituspolitiikkaan ei tehty muutoksia vuonna 2025. Salkun neutraaliallokaatiossa osakkeiden osuus on 60 %, korkosijoitusten 25 % ja vaihtoehtoisten sijoitusten 15 %. Salkussa oli vuoden lopussa 66,7 % osakkeita, 26,2 % korko- ja 7,2 % vaihtoehtoisia sijoituksia. Parhaiten vuoden 2025 aikana Kuntaliiton salkussa tuottivat pohjoismaiset, kehittyvien markkinoiden ja eurooppalaiset osakkeet.

Käänteet sijoitusmarkkinoilla vuonna 2025 olivat nopeita ja jyrkkiä. Myllerrystä markkinoilla aiheuttivat mm. Yhdysvaltain presidentin asettamat tuontitullit, jotka herättivät taantumapelkoa ja johtivat osakemarkkinoiden laskuun. Kiinan ja USA:n kauppasodan lyhyt kesto sekä useimpien maiden pidättäytyminen vastatoimista rajoittivat kuitenkin kauppasodan taloudellisia haittavaikutuksia, jotka jäivät lopulta selvästi odotettua pienemmiksi ja markkinat toipuivat nopeasti. Uudet tekoälymallit kehittyivät entistä kyvykkäämmiksi, ja investoinnit datakeskuksiin ja tekoälyinfrastruktuuriin kiihtyivät entisestään. Sähkön rajallinen saatavuus nousi merkittäväksi pullonkaulaksi tekoälyn kehitykselle Yhdysvalloissa. Venäjän

hyökkäyssota Ukrainassa jatkui ja Euroopan puolustusinvestoinnit kasvoivat. Vaikka Yhdysvaltojen osakkeet tuottivat edelleen kohtuullisesti paikallisvaluutassa, eurosijoittajan tuottoja sulatti dollarin heikentynyt kurssikehitys. Rahapolitiikkaa kevennettiin niin Yhdysvalloissa kuin euroalueellakin. Yhdysvaltain keskuspankki Fed laski ohjauskorkoaan viime vuonna kolme kertaa, yhteensä 0,75 prosenttiyksiköllä, Euroopan keskuspankki puolestaan leikkasi ohjauskorkoa neljä kertaa, yhteensä yhden prosenttiyksikön verran.

Kuntaliitto-konsernissa tehtiin Kuntaliitto Holding Oy:n tytäryhtiöiden FCG ja KL-Kustannus Oy osakkeiden arvonalennustestaus perustuen joulukuun lopun 2025 tilanteeseen vertaamalla tytäryhtiöosakkeiden tasearvoja niiden omiin pääomiin. Tämän vertailun perusteella tytäryhtiöiden osakkeisiin ei kohdistunut tarvetta arvojen alaskirjaukseen Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa eikä näin ollen myöskään Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa Kuntaliitto Holding Oy:n osakkeisiin.

Kuntaliiton tilinpäätöksen tulos on 15,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen (+4,1 miljoonaa euroa), mikä johtuu epätavanomaisen suuresta konsernin sisäisestä osingonjaosta ja sijoitustoiminnan hyvästä tuloksesta.

Taseen loppusumma 31.12.2025 oli 127,3 miljoonaa euroa (112,4 miljoonaa euroa), josta oma pääoma on 122,4 miljoonaa euroa (107,2 miljoonaa euroa). Suomen Kuntaliitto ry:llä ei ollut vuonna 2025 rahoituslaitoslainoja.

Maksuvalmius oli koko vuoden 2025 erinomainen. Tarkemmat tiedot Kuntaliiton taloudesta löytyvät vuoden 2025 tilinpäätöksestä.

SUOMEN KUNTALIITTO RY

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

1.1. – 31.12.2025

	sivu no
Toimintakertomus	1 - 3
Tuloslaskelma	4
Tase	5-6
Rahoituslaskelma	7
Konsernin tuloslaskelma	8
Konsernin tase	9-10
Konsernin rahoituslaskelma	11
Liitetiedot	12-19
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	20
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	21

Liitteet:
budjettivertailu

Tämä tilinpäätös on säilytettävä 31.12.2035 asti.

Osoite   Toinen linja 14
          00530 HELSINKI

Y-tunnus   0926151-4
Kotipaikka   Helsinki

Suomen Kuntaliitto -konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus 2025

Suomen Kuntaliitto ry:n (Y-tunnus 0926151-4) konserni tilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton oman lisäksi Kuntaliiton omistaman Kuntaliitto Holding -konsernin tilinpäätökset. Kuntaliitto omistaa Hansel Oy:stä 35% ja Inservio Oy:stä 33,3%. Osuus Hanselin tuloksesta (312 344,53 euroa) on yhdistelty, mutta Inservion osuutta (1 876,81 euroa) ei. Kuntaliiton toimintaa on selvitetty vuosikertomuksessa erikseen ja toiminnasta on lisäksi annettu erillinen raportti valtuuskunnalle.

Suomen Kuntaliitto ry:n (emoyhdistys) tilinpäätös

Kuntaliiton tilinpäätöksen tulos on 15 180 042,71 euroa ylijäämäinen.

	2025	2024
	(1000 euroa)	(1000 euroa)
Tulos		
Tilikauden ali-/ylijäämä (konserni)	2 546	14 440
Suomen Kuntaliitto ry:n tilikauden ali-/ylijäämä, (emoyhdistys)	15 180	4 115
Tytärtyhtiöiden jakamat osingot		
KL- Kuntahankinnat Oy	0	1 000
Kuntaliitto Holding Oy	15 000	1 450
FCG	12 100	1 500
Yhteensä	27 100	3 950
Liikevaihto		
Varsinainen toiminta (konserni)	6 368	6 635
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	4 138	4 355
Varainhankinta (emoyhdistys)	12 382	12 375
Taseet		
Taseen loppusumma (konserni)	150 579	149 214
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	127 295	112 378
Henkilökunta (keskimäärin)		
Henkilökunta (konserni)	539	565
Henkilökunta (Kuntaliitto)	132	132
Henkilökunta (tytärtyhtiöt)	407	433

Liiton sijoitus- ja rahoitustoiminta on 19 985 379,31 euroa ylijäämäinen. Kuntaliiton varainhankinta perustuu sääntöjen mukaiseen ja valtuuskunnan hyväksymään jäsenmaksuun, jonka suuruus on 12 000 000,00 euroa. Kuntayhtymät maksoivat lisäksi jäsenmaksurahoitteista palvelua vastaavista palveluista erillistä palvelumaksua, jonka suuruus on 381 862,50 euroa.

Muutokset konsernirakenteessa

FCG Finnish Consulting Group Oy -konsernissa ("FCG" tai "konserni") yhtiöitettiin 1.1.2025 suunnittelutoimintaan keskittyvä Rakennettu Ympäristö -liiketoimintaryhmä omaan yhtiöön nimeltä FCG Rakennettu Ympäristö Oy. Edellä mainitun yhtiön sekä konsernin emoyhtiön FCG Finnish Consulting Group Oy:n ("yhtiö") lisäksi konserniin kuuluu Turku City Data Oy, jonka koko osakekannan konserni hankki 1.9.2025. Koska Kunta-Efeko Oy:n liiketoiminta loppui vuoden 2024 aikana, Kuntaliitto Holding Oy:n hallitus päätti kokouksessaan 24.4.2025, että Kunta-Efeko Oy lopetetaan omaehtoisen selvitystilamenettelyn kautta. Lopputilitys ja selvitysmiehen kertomus käsiteltiin Kuntaliitto Holding Oy:n hallituksen kokouksessa 12.11.2025.

Koska Kunta-Efeko Oy:n liiketoiminta loppui vuoden 2024 aikana, Kuntaliitto Holding Oy:n hallitus päätti kokouksessaan 24.4.2025, että Kunta-Efeko Oy lopetetaan omaehtoisen selvitystilamenettelyn kautta. Lopputilitys ja selvitysmiehen kertomus käsiteltiin Kuntaliitto Holding Oy:n hallituksen kokouksessa 12.11.2025.

SUOMEN KUNTALIITTO

Toiminnan ja talouden riskit

Vuoden 2025 talousarviossa Kuntaliiton tuloksen arvioitiin olevan 0 euroa.

Vuoden tulos on kuitenkin positiivinen 15,2 miljoonaa euroa johtuen mm. poikkeuksellisen suuresta osingosta tytäryhtiöltä. Lisäksi sijoitussalkun tuotto oli budjetoitua isompi pääomamarkkinoiden positiivisen kehityksen takia. Maksuvalmius pysyi erinomaisena koko tilikauden.

Kuntaliiton sijoitussalkun markkina-arvo 31.12.2025 oli 114,1 miljoonaa euroa (v. 2024 91,2 milj. euroa). Varainhoitajina toimivat Aktia, Evli ja Nordea Asset Management. Salkkuun tehtiin vuoden 2025 aikana 12 miljoonan lisäys niin, että kunkin varainhoitajan korko-osake -salkkuun lisättiin 2,5 miljoonaa euroa, Evli:ssä olevaan vaihtoehtoisten sijoitusten kutsuja odottavaan salkkuun lisäys oli 1,5 miljoonaa euroa ja Nordea Asset Managementin kanssa tehtiin uusi 3 miljoonan euron Private Equity -rahastosijoitus. Salkun tuotto oli 11,1 miljoonaa euroa, 11,1% (v. 2024 9,5 miljoonaa euroa, 11,3%). Vuonna 2024 päivitettyyn sijoituspolitiikkaan ei tehty muutoksia vuonna 2025. Salkun neutraaliallokaatioissa osakkeiden osuus on 60%, korkosijoitusten 25% ja vaihtoehtoisten sijoitusten 15%. Salkussa oli vuoden lopussa 66,7% osakkeita, 26,2% korko- ja 7,2% vaihtoehtoisia sijoituksia. Parhaiten vuoden 2025 aikana Kuntaliiton salkussa tuottivat pohjoismaiset, kehittyvien markkinoiden ja eurooppalaiset osakkeet.

Käänteet sijoitusmarkkinoilla vuonna 2025 olivat nopeita ja jyrkkiä. Myllerrystä markkinoilla aiheuttivat mm. Yhdysvaltain presidentin asettamat tuontitullit, jotka herättivät taantumapelkoa ja johtivat osakemarkkinoiden laskuun. Kiinan ja USA:n kauppasodan lyhyt kesto sekä useimpien maiden pidättäytyminen vastatoimista rajoittivat kuitenkin kauppasodan taloudellisia haittavaikutuksia, jotka jäivät lopulta selvästi odotettua pienemmiksi ja markkinat toipuivat nopeasti. Uudet tekoälymallit kehittyivät entistä kyvykkäämmiksi, ja investoinnit datakeskuksiin ja tekoälyinfrastruktuuriin kiihtyivät entisestään. Sähkön rajallinen saatavuus nousi merkittäväksi pullonkaulaksi tekoälyn kehitykselle Yhdysvalloissa. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkui ja Euroopan puolustusinvestoinnit kasvoivat. Vaikka Yhdysvaltojen osakkeet tuottivat edelleen kohtuullisesti paikallisvaluutassa, eurosijoittajan tuottoja sulatti dollarin heikentynyt kurssikehitys. Rahapolitiikkaa kevennettiin niin Yhdysvalloissa kuin euroalueellakin. Yhdysvaltain keskuspankki Fed laski ohjaukorkoaan viime vuonna kolme kertaa, yhteensä 0,75 prosenttiyksiköllä, Euroopan keskuspankki leikkasi ohjaukorkoa neljä kertaa, yhteensä yhden prosenttiyksikön verran.

FCG:n tilauskanta vuoteen 2026 lähdetessä on vertailukautta hiukan korkeammalla tasolla. Sopimusehdot muuttuvat julkisissa hankinnoissa vuosi vuodelta vaikeammaksi hyväksyä ja tarjouspyyntöihin tarjoamatta jättämisellä saattaa olla negatiivinen vaikutus FCG:n uusien tilauksien kertymään. FCG:n liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön ja nykyisten asiantuntijoiden pysyvyys ja uusien henkilöiden saatavuus nähdään riskinä FCG:n kyylylle tarjota asiakkailleen myös tulevaisuudessa laadukkaita palveluita. Operatiivisia riskejä ovat projektityöhön liittyvät riskit kuten tarjousten hinnoitteluvirheet ja suunnitteluvirheiden tai viivästysten aiheuttamat korvausvaatet, joilla toteutuessaan olisi haitallinen vaikutus FCG:n kannattavuuteen ja maineeseen. Riskejä hallitaan panostamalla aktiivisesti kulttuurin ja henkilöstön kehittämiseen. Projektien riskejä kontrolloidaan laadunhallinta- ja riskienhallintakatselmuksilla sekä noudattamalla ISO-sertifioitujen toimintajärjestelmän mukaisia menettelyjä.

KL-Kustannuksen tavoitteena vuodelle 2025 oli "talouden tasapaino ja perusasioita kuntoon". Uusia tuotelanseerauksia ei vuoden aikana tehty, vaan keskityttiin olemassa oleviin tuotteisiin liiketoiminnan kehittämisen näkökulmasta. Tässä tavoitteessa yhtiö onnistui erinomaisesti ja tulos vuonna 2025 oli 256 880,66. Riikka Reunanen määräaikainen toimitusohjauksopimus uusittiin tilikauden alkupuolella toistaiseksi voimassaolevaksi.

Taseen ulkopuoliset vastuut

Vuonna 2020 tehdyn järjestelyn perusteella Kuntaliitolla on KL-Kustannus Oy:lle siirretyistä Kommuntorget-medioista KL-Kustannus Oy:n kanssa tappiontasausopimus. Vuonna 2021 tehtiin Suomen Kuntaliitto ry ja FCG:n välille vastaava järjestely, jossa Kuntaliitto sitoutui korvaamaan FCG:lle siirretyn ruotsinkielisen koulutustoiminnan järjestämisestä aiheutuvat mahdolliset tappiot.

Järiestelyjen aiheuttamien kustannusvaikutusten arvioidaan sopimusten lähivuosina olevan noin 200 000,00 euroa vuodessa.

SUOMEN KUNTALIITTO

Vuoden 2026 toiminta ja talous

Vuoden 2026 talousarviossa on Kuntaliiton toiminnallisen tuloksen arvioitu olevan noin 6,5 miljoonaa euroa alijäämäinen ennen sijoitus- ja rahoitustuottoja, joiden arvioidaan olevan noin 5,1 miljoonaa euroa ja näin ollen tuloksen arvioidaan olevan alijäämäinen 1,4 miljoonaa euroa.

Kuntaliiton maksuvalmius pystytään säilyttämään vakaana. Jo vuonna 2026 valmistaudutaan muuttoon uusiin toimitiloihin vuonna 2027. Lisäksi Kuntaliiton nettisivut päivitetään ja Kuntaliitto osallistuu 50 % rahoitusosuudella Kerrostalo 2000-hankkeeseen.

Henkilökunta

Suomen Kuntaliitto ry:n palveluksessa oli tilivuoden 2025 lopussa 130 henkilöä.

Palkkojen ja välittömien henkilöstösivukulujen yhteismäärä oli 12 275 740,81 euroa.

Ympäristönsuojelu

Kuntaliitto vaikuttaa ympäristöpäämäärien toteutumiseen edunvalvonnan kautta. Tässä pyritään tunnistamaan ja ottamaan huomioon kuntien kannalta olennaiset ympäristökysymykset ja ne pyritään sisällyttämään Kuntaliiton neuvontapalveluihin.

Omassa toiminnassaan Kuntaliitto on sitoutunut kestävään kehitykseen ja on laatinut toimintansa ohjenuoraksi Kuntaliiton kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumuksen.

Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennustestaus ja -kirjaus

Tytäryhtiöosakkeiden tasearvoja verrattiin niiden omiin pääomiin. Tämän vertailun perusteella tytäryhtiöiden osakkeisiin ei kohdistu tarvetta arvojen alaskirjaukseen Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa.

Eläkevastuut

Kuntaliiton ja sen tytäryhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty Kevan kautta, lukuun ottamatta FCG Finnish Consulting Group Oy:tä, jonka eläkevakuutus on hoidettu työeläkevakuutusyhtiön kautta.

Suomen Kuntaliitto ry:n JuEL:n ulkopuolella tekemistä eläkesitoumuksista aiheutuvan eläkevastuun määrä per 31.12.2025 on Kevalta saadun arviolaskelman mukaisesti 747 182,00 euroa.

Hallitus ehdottaa, että Suomen Kuntaliitto ry:n 2025 tilikauden ylijäämä 15 180 042,71 euroa lisätään edellisen tilikauden tulos -tilille.

Helsingissä 24. päivänä huhtikuuta 2026

Nurminen Ilmari
Vuornos Henrik I varapuheenjohtaja
Honkonen Petri
Elo Piia
Forsberg Caius
Kvarnström Johan
Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa
Lintula Tiia
Luoma-aho Janne
Minkkinen Minna
Mustakallio Jaakko
Nahkuri Miia
Rossi Markku
Ruohonen Sini
Savukoski Riitta
Minna Karhunen toimitusjohtaja

TULOSLASKELMA

	2025		2024	
Varsinainen toiminta				
Kunnallinen edunvalvonta				
Tuotot		4 137 724,57		4 354 874,37
Kulut				
Henkilöstökulut	-12 275 740,81		-12 124 317,20	
Poistot	-3 268,82		-3 573,60	
Muut kulut	-9 045 914,01	-21 324 923,64	-7 796 827,92	-19 924 718,72
Kulujäämä		-17 187 199,07		-15 569 844,35
Varainhankinta				
Tuotot		12 381 862,47		12 375 071,98
Kulujäämä		-4 805 336,60		-3 194 772,37
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	20 068 809,05		7 560 722,79	
Kulut	-83 429,74	19 985 379,31	-250 792,15	7 309 930,64
Tuotto-/Kulujäämä		15 180 042,71		4 115 158,27
Tilikauden yli-/alijäämä		<u>15 180 042,71</u>		<u>4 115 158,27</u>

SUOMEN KUNTALIITTO

	31.12.2025	31.12.2024
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	4 422,95	7 691,77
Muut aineelliset hyödykkeet	358 703,80	358 703,80
	<u>363 126,75</u>	<u>366 395,57</u>
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	21 265 866,67	21 265 866,67
Osuudet omistusyhteisyriksissä	3 566 000,00	3 566 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	1 097 694,08	1 097 694,08
Muut saamiset	416 670,00	535 718,58
	<u>26 346 230,75</u>	<u>26 465 279,33</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä	26 709 357,50	26 831 674,90
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	215 685,17	201 723,79
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	5 853 046,32	7 280 827,70
Muut saamiset, lyhytaikainen	74 997,23	15 005,43
Siirtosaamiset	593 250,25	210 100,27
	<u>6 736 978,97</u>	<u>7 707 657,19</u>
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	93 835 903,31	77 836 456,13
Rahat ja pankkisaamiset	12 456,99	2 113,32
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	100 585 339,27	85 546 226,64
Vastaavaa yhteensä	<u><u>127 294 696,77</u></u>	<u><u>112 377 901,54</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO

	31.12.2025	31.12.2024
Vastattavaa		
Peruspääoma	16 818 792,65	16 818 792,65
Edell. tilikaus. ylijäämä	90 423 415,82	86 308 257,55
Tilikauden yli- / alijäämä	15 180 042,71	4 115 158,27
Oma pääoma	<u>122 422 251,18</u>	<u>107 242 208,47</u>
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	747 182,44	852 100,00
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	260 371,27	937 195,26
Ostovelat	818 606,96	460 655,19
Velat saman konsernin yrityksille	501 057,45	426 117,75
Muut velat	324 501,23	306 780,46
Siirtovelat	2 220 726,24	2 152 844,41
	<u>4 125 263,15</u>	<u>4 283 593,07</u>
Vieras pääoma yhteensä	4 125 263,15	4 283 593,07
Vastattavaa yhteensä	<u><u>127 294 696,77</u></u>	<u><u>112 377 901,54</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO
RAHOITUSLASKELMA
(1000 euroa)

	2025	2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-17 187	-15 570
Edelliseen sisältyvät poistot	3	4
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien saamisten lisäys (-)/vähennys (+)	1 090	-514
Vaihto-omaisuuden lisäys (-)/vähennys (+)	0	51
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	-263	-261
Varsinaisen toiminnan rahavirta	<u>-16 357</u>	<u>-16 289</u>
Varainhankinnan rahavirta		
Jäsenmaksut	<u>12 382</u>	<u>12 375</u>
Varainhankinnan rahavirta	12 382	12 375
Varsinaisen toiminnan ja varainhankinnan rahavirta	-3 976	-3 914
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	130	-156
Investoinnit sijoituksiin	0	3
Sijoitusten lisäykset	-15 999	-3 620
Sijoitusten tuotot		
Saadut osingot investoinneista	15 826	3 201
Luovutustulot muista sijoituksista	3 914	4 095
Muut	115	171
Investointien rahavirta	<u>3 986</u>	<u>3 693</u>
RAHAVIRRAT YHTEENSÄ	10	-222
Rahavarat 1.1.	2	224
Rahavarat 31.12.	12	2
RAHAVAROJEN MUUTOS	10	-222

SUOMEN KUNTALIITTO

KONSERNI (1000 euroa)

TULOSLASKELMA

	2025		2024	
Varsinainen toiminta				
Kunnallinen edunvalvonta				
Tuotot		6 368		6 635
Kulut				
Henkilöstökulut	-13 091		-13 262	
Poistot	-16		-30	
Muut kulut	-9 517	-22 623	-8 260	-21 552
Kulujäämä		-16 255		-14 917
Varainhankinta				
Tuotot		12 382		12 375
Kulujäämä		-3 873		-2 542
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	52 697		69 050	
Kulut	-46 277	6 420	-52 068	16 982
Tilikauden ali-/ylijäämä		<u>2 546</u>		<u>14 440</u>

SUOMEN KUNTALIITTO

KONSERNI (1000 euroa)

TASE 31.12.2025

VASTAAVAA	Liitetiedot	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	6		
Aineettomat oikeudet		265	82
Muut pitkävaikutteiset menot		487	677
Konserniliikearvo		<u>1 098</u>	<u>1 385</u>
		1 850	2 144
Aineelliset hyödykkeet	7		
Maa- ja vesialueet		92	92
Koneet ja kalusto		175	205
Muut aineelliset hyödykkeet		<u>385</u>	<u>385</u>
		652	682
Sijoitukset	8		
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		3890	3 577
Osakkeet ja osuudet		1313	1 313
Muut saamiset		<u>417</u>	<u>536</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä		8 121	8 252
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	9		
		<u>2</u>	<u>3</u>
Lyhytaikaiset saamiset	10		
Myyntisaamiset		7 091	7 063
Lainasaamiset		0	0
Siirtosaamiset		158	38
Muut saamiset		<u>7 005</u>	<u>8 319</u>
Laskennalliset verosaamiset		36	19
		14 290	15 440
Rahoitusarvopaperit	11		
		<u>108 636</u>	<u>102 766</u>
Rahat ja pankkisaamiset		<u>19 531</u>	<u>22 753</u>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		142 458	140 962
Vastaavaa yhteensä		<u><u>150 579</u></u>	<u><u>149 214</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO

KONSERNI (1000 euroa)

VASTATTAVAA		2025		2024
OMA PÄÄOMA	12			
Peruspääoma		16 819		16 819
Edell. tilikaus. ylijäämä		110 517		96 077
Tilikauden ali-/ylijäämä		2 546	129 882	14 440
				127 336
PAKOLLISET VARAUKSET	13	844	844	949
				949
VIERAS PÄÄOMA	14			
Pitkäaikainen				
Laskennalliset verovelat		50	50	59
				59
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Saadut ennakot		5 687		7 743
Ostovelat		3 207		2 234
Muut lyhytaikaiset velat		3 313		3 316
Siirtovelat		7 596	19 802	7 578
				20 870
Vieras pääoma yhteensä			19 853	20 929
Vastattavaa yhteensä			150 579	149 214

SUOMEN KUNTALIITTO
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA
(1000 euroa)

	2025	2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-14 981	-15 307
Edelliseen sisältyvät poistot	16	30
Arvonalentumiset pysyvistä vastaavista sijoituksista	287	709
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien saamisten lisäys (-)/vähennys (+)	1 286	2 620
Vaihto-omaisuuden lisäys (-)/vähennys (+)	1	63
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	-1 173	-2 366
Varsinaisen toiminnan rahavirta	<u>-14 564</u>	<u>-14 251</u>
Varainhankinnan rahavirta		
Jäsenmaksut	12 382	12 375
Muu varainhankinta		
Varainhankinnan rahavirta	<u>12 382</u>	<u>12 375</u>
Varsinaisen toiminnan ja varainhankinnan rahavirta	-2 182	-1 876
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	550	5 782
Investoinnit sijoituksiin	0	64
Sijoitusten lisäykset	-5 626	-20 755
Sijoitusten tuotot		
Saadut osingot investoinneista	826	751
Luovutustulot muista sijoituksista	3 911	18 586
Maksetut välittömät verot	-717	-2 547
Muut	17	-785
Investointien rahavirta	<u>-1 040</u>	<u>1 095</u>
RAHAVIR RAT YHTEENSÄ	-3 222	-781
Rahavarat 1.1.	22 753	23 534
Rahavarat 31.12.	19 531	22 753
RAHAVAROJEN MUUTOS	-3 222	-781

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

31.12.2025

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostus

Rakennukset	20-30 vuotta
Rakennuksissa olevat koneet	20-30 vuotta
Tutkimusalus	15 vuotta
Laboratoriolakalusto	7 vuotta
Toimistokalusteet	7 vuotta
Ajoneuvot	4-7 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Ohjelmistot	5 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Konsernin liikearvo	5-10 vuotta *
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta

* Konserni liikearvon vaikutusaika on katsottu olevan 10 vuotta 5 vuoden sijaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on aktivoitu varovaisuuden periaatetta noudattaen välittömään hankintamenoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan.

Pitkän valmistusajan vaativien hankkeiden tuloutus

FCG-konserni: Projektit, joilla on kiinteä budjetti, kirjataan tuotoksi tehdyn työn mukaan varovaisesti siihen asti kun budjettia on käytettävissä. Budjetin ylittävät työt ja kulut kirjataan projektiin kuluksi. Näitä vastaavia tuottoja ei jaksoteta. Muut hankkeet tuloutetaan juoksevasti laskutuksen mukaan.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuonna.

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvostus

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan markkinahintaan.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Suomen Kuntaliiton konsernitilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton lisäksi Kuntaliiton 100 % omistaman Kuntaliitto Holding -konsernin tilinpäätös ja lisäksi 35% osuus syksyllä 2019 hankitun Hansel Oy:n tuloksesta. Vuonna 2022 perustetun Inservio Oy:n osuutta (33,3%) tuloksesta ei ole yhdistelty, koska yhtiön tulos on tavoitteellisesti nolla.

Konsernirakenne

FCG Finnish Consulting Group Oy -konsernissa ("FCG" tai "konserni") yhtiöitettiin 1.1.2025 suunnittelutoimintaan keskittyvä Rakennettu Ympäristö -liiketoimintaryhmä omaan yhtiöön nimeltä FCG Rakennettu Ympäristö Oy. Edellä mainitun yhtiön sekä konsernin emoyhtiön FCG Finnish Consulting Group Oy:n ("yhtiö") lisäksi konserniin kuuluu Turku City Data Oy, jonka koko osakekannan konserni hankki 1.9.2025. Koska Kunta-Efeko Oy:n liiketoiminta loppui vuoden 2024 aikana, Kuntaliitto Holding Oy:n hallitus päätti kokouksessaan 24.4.2025, että Kunta-Efeko Oy lopetetaan omaehtoisen selvitystilamenettelyn kautta. Lopputilitys ja selvitysmiehen kertomus käsiteltiin Kuntaliitto Holding Oy:n hallituksen kokouksessa 12.11.2025.

Koska Kunta-Efeko Oy:n liiketoiminta loppui vuoden 2024 aikana, Kuntaliitto Holding Oy:n hallitus päätti kokouksessaan 24.4.2025, että Kunta-Efeko Oy lopetetaan omaehtoisen selvitystilamenettelyn kautta. Lopputilitys ja selvitysmiehen kertomus käsiteltiin Kuntaliitto Holding Oy:n hallituksen kokouksessa 12.11.2025.

SUOMEN KUNTALIITTO

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernin sisäinen omistus on eliminoitu hankintamenoimenetelmällä. Konsernin sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Osakkuusyhtiöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Omistusoosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tilikauden tuloksesta on esitetty rahoitus- ja sijoituserissä.

Tuloslaskelmassa tytäryhtiöt on yhdistetty siihen toimintoon, johon ne luonteensa vuoksi kuuluvat. KL-Kuntahankinnat Oy, KL-Kustannus Oy, Kuntaliitto Holding Oy ja Kuntaliitto Palvelut Oy liiton varsinaiseen toimintaan, FCG Finnish Consulting Group -konserni ja sen tytäryhtiöt sekä Kunta-Efeko Oy sijoitustoimintaan.

Toimintokohtaisiin eriin tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryhtiöiden tuotot tuottoihin ja kulut ao. kuluihin. Toiminnanaloille on kohdistettu toiminnan erilliskulut. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryhtiöiden rahoitustuotot ja -kulut sekä sijoitustoimintaa palvelevien tytäryhtiöiden tulos.

Tuloverot

Verot on esitetty sijoitustoiminnan kuluina.

13

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Kertyneistä poistoeroista on laskettu laskennallinen verovelka.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Noteeraamattomien valuuttojen osalta on käytetty liikepankkien ohjeellisia kursseja. Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu tilikauden keskikurssiin ja taseet on muutettu euromääräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ja kurssiero sisältyy tilikauden voittoon. Konsernin sisäisen omistuksen eliminoinnista syntyvä muuntoero on esitetty edellisten vuosien voittovaroissa.

Eläkevastuut

Kuntaliiton ja sen tytäryhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty Kevan kautta, lukuun ottamatta FCG Finnish Consulting Group Oy:tä, jonka eläkevakuutukset on hoidettu työeläkevakuutusyhtiön kautta.

Suomen Kuntaliitto ry:n JuEL:n ulkopuolella tekemistä eläkesitoumuksista aiheutuvan eläkevastuun määrä per 31.12.2025 on Kevalta saadun arviolaskelman mukaisesti 747 182,44 euroa.

Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennustestaus ja -kirjaus

Tytäryhtiöosakkeiden tasearvoja verrattiin niiden omiin pääomiin. Tämän vertailun perusteella tytäryhtiöiden osakkeisiin ei kohdistu tarvetta arvojen alaskirjaukseen Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella ja tilikauden päättymisen jälkeen

Kuntapäivät

Kuntapäivät on Kuntaliiton sääntömääräinen jäsenkokous, joka järjestetään joka neljäs vuosi. Kuntapäivät on myös tärkeä kohtaamispaikka tuoda yhteen kuntien edustajia, luoda yhteenkuuluvuutta ja kohtaamisen iloa.

Marraskuussa 2025 Kuntapäivät järjestettiin Helsingissä Scandic Marina Congress Centerissä. Kokouksessa hyväksyttiin nelivuotiskertomus, valittiin Kuntaliiton valtuuskunta seuraaviksi neljäksi vuodeksi sekä päätettiin heidän palkkiostaan ja korvauksistaan.

Kuntapäiville osallistui 456 henkilöä, joista kuntien edustajia oli 315 henkilöä 257 kunnasta. Lisäksi paikalla oli Kuntaliiton luottamushenkilöitä ja henkilökuntaa, kutsuvieraita, seminaaripuhujia, näytteilleasettajien ja palvelutuottajien edustajia sekä puolueiden henkilöstöä. Valtiovallan tervehdyksen tilaisuuden alkuun toi eduskunnan puhemies Jussi Halla-aho.

Virallisen kokouksen jälkeen Kuntapäivien ohjelmassa oli kuntiin liittyvää ajankohtaista seminaariohjelmaa sekä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa järjestetty juhlava iltavastaaotto Helsingin kaupungintalolla. Kokouksessa julkistettiin Kuntaliiton historiasta kertova video sekä kuvateos.

Tilaisuus saavutti tavoitteensa. Osvstttiin budjetissa. tapahtuma onnistui erinomaisesti ja saatu palaute oli mvönteistä.

FCG tiedotti, että se jatkaa kahden pääliiketoimintansa (Koulutus ja Konsultointi, Rakennettu Ympäristö) eriyttämistä omiksi, täysin itsenäisesti johdetuiksi yhtiöiksi. Yhtiöiden on tarkoitus aloittaa itsenäisesti johdettuina kokonaisuuksina 1.1.2027 alkaen. Tomas Monte aloitti FCG:n uutena talousjohtajana ja johtoryhmän jäsenenä 5.1.2026 alkaen.

Vuonna 2026 KL-Kustannuksen on tarkoitus säilyttää liiketoiminnan kannattavuus, mutta keskittyä entistä vahvemmin tulevaisuuteen teemalla "vahvat ja tulevaisuuteen kurkottavat tuotteet ja palvelut".

Tuloslaskelman liitetiedot (1000 €)

1 Liitetiedot henkilöstöstä

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025 henkilöä	2024 henkilöä	2025 henkilöä	2024 henkilöä
1.1 Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	539	565	132	132

1.2 Henkilöstökulujen erittely

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
Henkilöstökulut	-41 139	-42 758	-12 276	-12 124

Henkilöstökulut sisältyvät tuloslaskelmaan seuraavasti:

Varsinainen toiminta	-41 139	-42 758	-12 276	-12 124
----------------------	---------	---------	---------	---------

1.3 Johdon palkat ja palkkiot

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
Johdon palkat, hallituksen-, työvaliokunnan ja valtuuskunnan palkkiot	1 526	1 707	911	927

2 Poistot

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
Poistojen kokonaismäärä				
Aineettomat hyödykkeet	-1 118	-1 604	0	0
Aineelliset	-79	-31	-3	-4
Arvonlennukset	0	-2	0	0
	-1 197	-1 637	-3	-4

Poistot sisältyvät tuloslaskelman eriin seuraavasti:

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
Varsinainen toiminta	-16	-30	-3	-4
Sijoitustoiminta	-1 182	-1 607	0	0
	-1 197	-1 637	-3	-4
				15

3 Kokonaistuotot ja -kulut

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
Varsinaisen toiminnan tuotot	53 101	55 175	4 138	4 355
Varainhankinta	12 382	12 375	12 382	12 375
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	5 964	20 510	20 069	7 561
Tuotot yhteensä	71 446	88 060	36 588	24 291
Varsinaisen toiminnan kulut	-68 774	-72 525	-21 325	-19 925
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-127	-1 095	-83	-251
Kulut yhteensä	-68 900	-73 620	-21 408	-20 176
Tilikauden tulos	2 546	14 440	15 180	4 115

SUOMEN KUNTALIITTO

15

3.1 Tilintarkastajan palkkiot

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
Tilintarkastuspalkkiot	-75	-71	-22	-28
Vero- ja lakineuvonta	0	0	0	0
Muut palkkiot	-37	-41	0	-6
	-112	-112	-22	-34

4 Sijoitus- ja rahoitustoiminta	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
Tuotot				
Osuus osakkuusyht. tuloksesta	312			
Osinkotuotot	826	751	15 826	3 201
Korkotuotot	734	1 113	157	208
Myyntivoitot	4 086	3 868	4 086	3 864
Muut rahoitustuotot	6	14 778	0	288
Arvonpalautukset rahoitusarvopapereista	0	0	0	0
Tuotot yhteensä	5 964	20 510	20 069	7 561
Korkokulut	-21	-37	0	-9
Muut rahoituskulut	-43	-33	-38	-24
Myyntitappiot, arvopaperit	-181	-60	-172	-57
Arvonalennukset rahoitusarvopapereista	119	-965	127	-160
Kulut yhteensä	-127	-1 095	-83	-251
Liiketoiminnan tulos	5 837	19 415	19 985	7 401
Yhteensä	5 837	19 415	19 985	7 401

5 Tilinpäätössiirrot	Konserni	
	2025	2024
Tuloverot	-642	-2 718
Laskennallisen verovelan muutos	0	19
Laskennallisen verosaamisen muutos	9	70
Veron korjaus suoriteperusteis	-58	166
Veronpalautukset ja jälkiverot		
	-692	-2 462

SUOMEN KUNTALIITTO

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot (1000 €)

PYSYVÄT VASTAAVAT

6 Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	Konserni	
	2025	2024
Hankintameno 1.1	2 763	2 767
Vähennykset	0	-10
Hankintameno 31.12.	2 786	2 763
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	2 747	2 726
Vähennysten kertyneet poistot	0	10
Tilikauden poisto	13	31
Kertyneet poistot 31.12.	2 760	2 747
Kirjanpitoarvo 31.12.	26	16

Liikearvo

Hankintameno 1.1.	1 039	1 039
Lisäykset	30	0
Oikaisu sulautuminen	0	0
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.	1 069	1 039
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	1 039	1 031
Tilikauden poisto	5	8
Kertyneet poistot 31.12.	1 043	1 039
Kirjanpitoarvo 31.12.	26	0

Konserniliikearvo

Hankintameno 1.1.	24 936	24 743
Lisäykset	479	193
Vähennys	-265	-265
Hankintameno 31.12.	25 416	24 936
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	23 551	22 649
Tilikauden poisto	766	902
Kertyneet poistot 31.12.	24 318	23 551
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 098	1 385

Kehittämismenot

Hankintameno 1.1.	81	4 549
Lisäys	74	540
Siirto ennakkomaksuista	22	1 314
Tytäryhtiö hankinta	100	
Vähennys	0	-6 322
Hankintameno 31.12.	276	81
Kertyneet poistot	15	2 239
Tilikauden poistot	47	290
Kertyneet poistot 31.12.	62	-15
Menojäännös 31.12.	214	66

Muut pitkävaikutteiset menot			16
Hankintameno 1.1.	4 438	4 341	
Lisäykset	118	98	
Siirto ennakkomaksuista	0	0	
Vähennykset	0	-1	
Hankintameno 31.12.	4 556	4 438	
Kertyneet poistot 1.1	3 783	3 485	
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	
Tilikauden poisto	286	298	
Kertyneet poistot 31.12.	4 069	-3 783	
Menojäänös 31.12.	487	677	

	Konserni	
Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	2025	2024
Hankintameno 1.1.	1 314	1314
Lisäys	22	22
Siirto aineettomiin oikeuksiin	-1 314	-1314
Hankintameno 31.12.	22	22
Menojäänös 31.12.	22	22

	Konserni		Emoyhdistys	
7 Aineelliset hyödykkeet	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet, liittymismaksut				
Hankintameno 1.1.	92	92	0	0
Luovutukset		0	0	0
Hankintameno 31.12.	92	92	0	0
Menojäänös 31.12.	92	92	0	0

	Konserni		Emoyhdistys	
Koneet ja kalusto	2025	2024	2025	2024
Hankintameno 1.1.	8 584	8 620	62	62
Lisäykset	48	39	0	0
Vähennys tytäryhtiö myynti	0	-74	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	8 633	8 584	62	62
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	8 379	8 320	55	51
Oikaisu sulautuminen	0	13	0	0
Vähennysten kertyneet poistot	0	61	0	0
Tilikauden poisto	79	106	3	4
Kertyneet poistot 31.12.	8 458	8 379	58	55
Menojäänös 31.12.	175	205	4	8

	Konserni		Emoyhdistys	
Muut aineelliset hyödykkeet	2025	2024	2025	2024
Hankintameno 1.1.	385	385	359	359
Lisäys	0	0	0	0
Vähennys	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	385	385	359	359
Menojäänös 31.12.	385	385	359	358,704

	Konserni		Emoyhdistys	
8 Sijoitukset	2025	2024	2025	2024
Hankintameno 1.1.	5 426	5 071	26 466	26 468
Lisäykset	312	419	0	0
Vähennykset	-119	-64	-119	-2
Hankintameno 31.12.	5 620	5 426	26 347	26 466

8.1 Kuntaliiton tytäryhtiöosakkeet			emoyhtiön om.osuus %	emoyhtiön om.osuus %
Kuntaliitto Holding Oy, Helsinki	Kpl	Kpl	100	100
	21 265 867	21 265 867		

8.2 Omistukset konserniyrityksissä

Kuntaliitto Holding Oy tytäryhtiöt:				
Kuntaliitto Palvelut Oy, Helsinki	25	25	100	100
KL-Kustannus Oy, Helsinki	100	100	100	100
FCG Finnish Consulting Group Oy, Helsinki	19 679 000	19 679 000	100	100
FCG Finnish Consulting Group Oy tytäryhtiöt:				
FCG Rakennettu Ympäristö Oy	10 000	10 000	100	100
Turku City Data Oy	1 000		100	100

8.3. Osuudet omistusyhteisyrityksissä

	Konsernin omistus-osuus %	Viimeksi laaditun tilinpäät. mukaine oma pääoma	Viimeksi laaditun tilinpäät. mukainen tulos	osuus tuloksesta
Kiinteistö Oy Södra Bergbacka	21,7 %	1 437 642	384	83
Hansel Oy	35,0 %	10 584 343	892 413	312 345
Inservio Oy	33,3%	32 021	5 636	1 877

VAIHTUVAT VASTAAVAT

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
9 Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet				
Hankintameno 1.1.	3	66	0	51
Lisäys	0	0	0	0
Vähennys	-1	-63	0	-51
Hankintameno 31.12.	2	3	0	0
10 Lyhytaikaiset saamiset				
	2025	2024	2025	2024
10.1 Myyntisaamiset	7 091	7 063	216	202
10.2 Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
	2025	2024	2025	2024
Myyntisaamiset	0	0	69	59
Muut saamiset	0	0	5 784	7 222
	0	0	5 853	7 281
10.3 Muut lyhytaikaiset saamiset				
	2025	2024	2025	2024
Henkilöstöön liittyvät saamiset	93	37	0	0
Muut	65	1	75	15
	158	38	75	15
Siirtosaamiset				
Lyhytaikaisten siirtosaamisten olennaiset erät				
	2025	2024	2025	2024
Projektirahoitus	5 981	7 350	281	11
Henkilöstöön liittyvät saamiset	56	6	50	51
Muut	968	963	262	148
	7 005	8 319	593	210
11 Rahoitusarvopaperit				
	2025	2024	2025	2024
Muut arvopaperit				
Kirjanpitoarvo 31.12.	108 636	102 766	93 692	77 781
Markkina-arvo	129 265	116 116	114 206	91 186
	20 630	13 349	20 515	13 405

Rahoitusarvopaperit sisältävät pääasiassa julkisen kaupankäynnin kohteena olevia rahastosijoituksia. Rahoitusarvopaperit arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Rahat ja pankkisaamiset

Konsernilla on käytössään konsernipankkitili, jonka omistaja on Kuntaliitto Holding Oy. Tilinpäätöshetkellä Suomen Kuntaliitto ry:n ja tytäryhtiöiden tilien varat/velat raportoidaan Kuntaliitto Holding Oy:n rahavaroissa. Vastaavasti Suomen Kuntaliitto ry:ssä ja tytäryhtiöissä tilin varat/velat esitetään lyhytaikaisissa saamisissa/veloissa Kuntaliitto Holding Oy:ltä/-lle.

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot (1000 €)

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
12 Oman pääoman ja rahastojen muutokset				
Konsernin oma pääoma				
Oman pääoman muutokset				
Peruspääoma 1.1.	16 819	16 819	16 819	16 819
Peruspääoma 31.12.	16 819	16 819	16 819	16 819
Muuntoero 1.1	0	0	0	0
Muutos	0	0	0	0
Muuntoero 31.12	0	0	0	0
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	110 517	96 029	90 423	86 308
Oikaisut, eläkevastuiden muutokset	0	0	0	0
Oikaisut, muut	0	48	0	0
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	110 517	96 077	90 423	86 308
Tilikauden voitto (tappio)	2 546	14 440	15 180	4 115
Oma pääoma yhteensä	129 882	127 336	122 422	107 242

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
13 Pakolliset varaukset				
Eläkevaraus	844	949	747	852

Eläkevaraukset ovat työnantajan maksamia lisäeläkkeitä varten.

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
14 Vieras pääoma				
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Projektitoimintaan liittyvät ennakot	5 687	7 743	260	937

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat	0	0	350	279
Muut velat	0	0	151	147
	0	0	501	426

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
Siirtovelkojen olennaiset erät				
Palkat ja lomapalkkavelka sos. menoineen	5 868	7 191	2 078	2 115
Projektitoimintaan liittyvät velat	1 542	309	0	0
Verot	36	102	0	0
Muut siirtovelat	150	69	143	38
	7 596	7 671	2 221	2 153

SUOMEN KUNTALIITTO

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
15 Vakuudet ja vastuusitoumukset				
Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta annettu vakuus				
Yrityskiinnitykset *	10 001 007	10 001 007	0	0
*) annettu rahoituslimiitin ja pankkitakausten vakuudeksi				

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
Leasingvastuut				
Leasingsopimusten maksamatta olevat määrät				
Erääntyy seuraavana vuonna	541	430	113	128
Myöhemmin maksettavat	568	358	94	131
Yhteensä	1 108	788	207	259

	Konserni		Emoyhdistys	
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut				
Erääntyy seuraavana vuonna	2 161	2 291		
Myöhemmin maksettavat	5 957	8 745		
Yhteensä	8 118	11 036		

Taseen ulkopuoliset vastuut

19

Vuonna 2020 tehdyn järjestelyn perusteella Kuntaliitolla on KL-Kustannus Oy:lle siirretyistä Kommuntorget-medioista KL-Kustannus Oy:n kanssa tappiontasaus sopimus.

Vuonna 2021 tehtiin Suomen Kuntaliitto ry ja FCG:n välille vastaava järjestely, jossa Kuntaliitto sitoutui korvaamaan FCG:lle siirretyn ruotsinkielisen koulutustoiminnan järjestämisestä aiheutuvat mahdolliset tappiot.

Vaihtoehtoisten sijoitusten sitoumukset tilinpäätöshetkellä ovat yhteensä 16 450 000,00 euroa. Kutsuttu osuus on 5 426 685,00 euroa ja kutsumaton osuus yhteensä 11 023 314,51 euroa.

Lähipiiritapahtumia koskevat liitetiedot

Kuntaliitto-konsernin emoyhteisö on Suomen Kuntaliitto ry, jonka lähipiiriin kuuluvat yhteisöt ja säätiöt, joissa Suomen Kuntaliitto ry suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa, liiton ja yhtiöiden hallitusten jäsenet ja varajäsenet, liiton valtuuskunnan puheenjohtajisto, liiton ja yhtiöiden toimitusjohtajat, varatoimitusjohtajat, liiton talousjohtaja sekä heidän perheenjäsenensä sekä sellaiset yhtiöt, yhdistykset tai säätiöt joissa em. lähipiiriin kuuluva henkilö käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa.

Kaikki lähipiirin kanssa tehdyt liiketoimet ovat olleet markkinaehtoisia.

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Suomen Kuntaliitto ry:n konsernitilinpäätös säilytetään osoitteessa: Toinen linja 14, 00530 Helsinki.

16 Kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva toiminta Kuntaliitossa

	2025	2024
Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat	338 637	283 819
Muut kulut	-628 205	-629 918
Kustannukset yhteensä	-628 205	-629 918
TULOS	-289 567	-346 099

SUOMEN KUNTALIITTO**TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET**

SUOMEN KUNTALIITTO RY:N HALLITUS

Helsingissä 24. päivänä huhtikuuta 2026

Nurminen Ilmari
hallituksen puheenjohtaja

Vuornos Henrik
I hallituksen varapuheenjohtaja

Honkonen Petri
II hallituksen varapuheenjohtaja

Elo Piia

Forsberg Caius

Kvarnström Johan

Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa

Lintula Tiia

Luoma-aho Janne

Minkkinen Minna

Mustakallio Jaakko

Nahkuri Miia

Rossi Markku

Ruohonen Sini

Savukoski Riitta

Minna Karhunen
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä, sähköisen allekirjoituksen päivämäärällä

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Kirsi Aromäki
KHT

SUOMEN KUNTALIITTO**KÄYTETYT TOSITELAJIT JA -NUMEROT****2025**

Yhtiön pääkirjanpito on tehty Wintime-nimisessä kirjanpitojärjestelmässä

	TOSITELAJI	
OP tositteet	1902	sähköinen
Danske tositteet	1911	sähköinen
Nordea tositteet	1914	sähköinen
Bryssel pankkitositteet	1960	sähköinen
Bryssel kassatositteet	1962	sähköinen
Myyntilaskut, Wintime	2030	sähköinen
Myyntilask. viitesuoritukset	2040	sähköinen
Myyntilask. muut suoritukset	2050	sähköinen
Myyntilask. kuittaukset	2060	sähköinen
Ostolaskujen suoritukset	3020	sähköinen
Approval laskut	3050	sähköinen
Palkkatositteet	4010	sähköinen
Matkalaskut	5010	sähköinen
Käyttöomaisuus tos.	5020	sähköinen
Muistiot	6010	sähköinen
Sisäiset	6020	sähköinen

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

PÄIVÄKIRJA	sähköinen
PÄÄKIRJA	sähköinen
TILINPÄÄTÖS TILIKAUDELTA	sähköinen/paperinen
MYYN TIRESKONTRA	sähköinen
OSTORES KONTRA	sähköinen
PALKKAKIRJANPITO	sähköinen
PALKKIOKKIRJANPITO	sähköinen
KÄYTTÖOMAI SUUS	sähköinen

Taina Väre

Kuntaliiton pienten kuntien neuvottelukunta

Toimintakertomus 2025

Vuosi oli helmikuussa 2022 asetetun neuvottelukunnan viimeinen toimintavuosi Kuntaliiton sääntömuutoksen vuoksi. Neuvottelukunnan puheenjohtajana on toiminut Olga Oinas-Panuma Pudasjärveltä ja varapuheenjohtajana Ilpo Kärkkäinen Sonkajärveltä. Neuvottelukunnan toiminnasta ja käytännön järjestelyistä vastasi erityisasiantuntija Taina Väre yhdessä varatoimitusjohtajan Timo Reinan kanssa.

Neuvottelukunnan kokoukset

Pienten kuntien neuvottelukunnan keskeisenä tehtävänä on ollut välittää tietoa pienten kuntien erityisongelmista liiton edunvalvonta- ja kehittämistoiminnan pohjaksi. Juoksevien asioiden lisäksi kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita, mm. TE-uudistuksen valmistelua, kuntataloutta ja VOS-uudistusta, luottamushenkilöiden perehdyttämistä ja hankintalain muutosta. Vuonna 2025 neuvottelukunta kokoontui 3 kertaa, kahden Teams-kokouksen lisäksi järjestettiin matkakokous Etelä-Savoon.

Neuvottelukunnan kokous 1/2025, 30.1.2025, klo 13.50-15.20 osana Pienkuntapäiviä

Hotel Radisson Blu Plaza, Helsinki ja Teams, lisäksi nk osallistui työpajatyöskentelyyn kokouksen jälkeen. Pe 31.1. järjestettiin hybriditilaisuus pienten kuntien luottamushenkilöjohdolle Kuntatalolla

Timo Reinan ajankohtaiskatsaus kuultiin perjantain luottamushenkilötilaisuudessa. Aiheina mm.

- TE-palveluiden siirto kunnille vuoden alussa ja siirron sujuminen
- Tilaisuus kuntien vuoden 2024 tilinpäätöksistä
- Kehysriihen aiheita: Kuntaliiton kasvutoimiin liittyvä ”ohjelma” sekä Risto Murron työryhmän työ, työllisyys, koulutus, kotouttaminen, TE-palvelut, investoinnit ja luvitus sekä valtion toimet normien kevennyksessä.
- Kuntavaalit ja kuntavaalikampanja sekä aluevaalit: Tilanne kuntataloudessa
- VOS-uudistus: uudistuksen siirtymisen syystä ei ole tietoa ja miten vuoden lisäaika auttaa valmistelussa? Laskelmia ei julkaistu. Uudistukseen tuli mukaan asioita, joita alussa ei ajateltu (mm. väestön kasvun vaikutukset yksikköhintaan sekä vieraskielisyyden kompensointi). Uudistukset ovat haastavia ja aikaa tarvitaan toteutukseen, myös järjestelmien osalta.

Älykäs sopeutuminen Kuntaliiton toimintasuunnitelmassa vuonna 2025, Taina Väre

Taina Väre kertoi älykkästä sopeutumisesta yhtenä Kuntaliiton teemana vuonna 2025. Kuntaliitto tukee kuntia älykkään sopeutumisen toimenpiteissä mm. webinaarien ja muiden tilaisuuksien kautta. Asia on mukana myös uusien valtuutettujen perehdyttämisessä ja tulevissa kuntastrategiaa koskevissa tilaisuuksissa. Pe 31.1. pienkuntapäivässä Jarkko Majava avasi älykkään sopeutumisen teemaa mm. kuntastrategiatyöhön liittyen.

Neuvottelukunnan ajankohtaiset asiat

”Pienkuntapäivä” järjestettiin nk:n kokouspäivän jälkeen perjantaina 31.1. 2025 pienten kuntien luottamushenkilöjohdolle hybriditilaisuutena Kuntatalolla (Studio linjat) Tilaisuuteen lähetettiin kutsu pienten (alle 10 000 asukkaan) kuntien valtuustojen sekä hallitusten puheenjohtajille ja 1. ja 2. varapuheenjohtajille. Lähetystä voivat seurata kaikki kutsun saaneet. Tavoitteena oli kehittää toimintaa pienten kuntien luottamushenkilöjohdolle nk:n toiminnan loppumisen jälkeen.

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain ja rikosrekisterilain 6 b ½:n muuttamiseksi. Taina Väre

- Huomioitavaa on, että esityksestä ei ole tehty vaikutusten arviointia. On tärkeää, että kunnat lausuvat esityksen vaikutuksista omassa kunnassa ja alueellaan.
- Voiko joku toimiala (esim. jätehuolto) jäädä lain ulkopuolelle?
- Esityksellä on vaikutuksia erityisesti pieniin kuntiin sekä hyvinvointialueille.
- Voiko esitys johtaa siihen, että tytäryhtiöitä myydään terveysalan jättiläisille?
- Mikäli esitys toteutuu, kunnille lisäkuluja esim. osaamisen hankkimisesta, kustannussäästöjen sijaan.
- perusongelma on omistuksen säateleminen ja siinä ollaan väärällä tiellä. Tämä johtaa pirstoutumisiin, pieniin yhtiöihin ja kuntayhtymiin.
- Lisäksi siirtymäaika on kriittinen mm. yhtymäjärjestysten jne. osalta.

Tiedoksi Kuntaliiton webinaarit pienten kuntien luottamushenkilöjohdolle

Tiedoksi neuvottelukunnalle uusi Kuntapäätäjät live-lähetykset.

Neuvottelukunnan toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Käsiteltiin ja hyväksyttiin vuoden 2025 toimintasuunnitelma.

Riitta Nevasola kertoi vuoden alussa käyttöön otetut uudet järjestelmät ja ohjeisti neuvottelukuntaa mm. matkalaskujen tekemisessä.

Muissa asioissa nostettiin esille pohjavesialueiden suojelukustannusten jääminen yksin kunnan vastuulle, vaikka pohjavesivaroja hyödynnetään laajemmin. Lisäksi tulisi kiinnittää huomiota esim. pohjaveden suojeluun esim. viemäriverkoston avulla sekä teollisen toiminnan sijoittumisen haasteisiin.

Lyhyen tauon jälkeen neuvottelukunta jatkoi työpajatyötä sekä läsnäolijoiden että etäosallistujien voimin.

Neuvottelukunnan kokous 2/2025, 05.06. 2025, klo 17.10–19.49, Teams

Ajankohtaista kuntataloudesta, erityisasiantuntija Olli Riikonen

Keskustelussa esille nousi mm. seuraavat asiat:

- VOS-leikkaus kohtelee kovasti pieniä kuntia
- kunnat, kuten myös pienten kuntien ryhmä on jakautunut voittajiin ja häviäjiin.
- Merkittävä ongelma on tullut siitä, että pankit eivät hyväksi enää kiinteistöjä vakuudeksi.

Ajankohtaista luottamushenkilöiden perehdyttämisestä, kehittämispäällikkö Jarkko Majava

Jarkko Majava kertoi Kuntaliiton luottamushenkilöille suunnatusta koulutuksesta ja perehdytysmateriaalista. Lisätietoa Kuntaliiton sivuilta: [Kuntapäätätjä Live | Kuntaliitto.fi](#)

Kuntaliiton selvitys työllisyysalueiden toiminnan käynnistymisestä, projektikoordinaattori Noa Heinonen

Keskustelussa esille nousi seuraavat asiat:

- Esim. Lohja-Karkkila-työllisyysalueella yhteistyö toimii hyvin
- Mikäli alueella ei ole ollut aiemmin kuntakokeilua, voivat erot nykyisessä toiminnassa isot ns. kuntakokeilu -alueisiin. Olisi hyvä käydä benchmarking -matkalla toisella alueella.
- Hyvinvointialueilla resurssointi työkykyarviointiin olisi olennaista, mutta resurssointi on liian vähäistä. Työkykyarviointiin on harkittu ulkoisena palveluna siten, että hankinnalla haetaan toimivaa mallia, ei siis paikata resurssointi vajetta.
- Puheenjohtaja totesi, että eduskunnassa asiasta on keskusteltu eri tahojen kanssa ja kaikkien tahto on sama - ihmiset halutaan töihin!
- Todettiin, että TE-alueet ovat toimineet vasta vähän aikaa. Alueilla näkyy sekä eriytymistä että hyviä käytäntöjä.

Neuvottelukunnan toimintakertomus 2024, Taina Väre

Vuoden 2024 toimintakertomus hyväksyttiin. Keskustelussa todettiin, että toimintakertomus on hyvä katsaus ja sen perusteella voi todeta, että osa asioista on edennyt ja osa vaatii edelleen työtä. Lisäksi todettiin, että on hyvä, että webinaarit ”pyörivät” edelleen.

Neuvottelukunnan ajankohtaiset asiat

Pienkuntapäivä/matkakokous syksyllä 2025

Keskusteltiin syksyn pienkuntapäivästä /matkakokouksesta ja päätettiin, että neuvottelukunnan kolmas ja viimeinen kokous pidetään matkakokouksena to-pe 25.9–26.9.2025 ja matkan kohteena on Etelä-Savo. Lisäksi päätettiin, että matkakokoukseen voivat osallistua myös varajäsenet.

Pienkuntien luottamushenkilöjohdon webinaarien järjestäminen

Keskusteltiin mahdollisuudesta järjestää luottamushenkilöwebinaari vuoden 2025 loppulla, mutta tilaisuus päädyttiin siirtämään vuoteen 2026. Webinaarien valmistelussa

huomioidaan muu Kuntaliiton luottamushenkilöille suunnattu koulutus ja perehdytysmateriaali.

Muut asiat

Taina Väre kertoi suruviestin neuvottelukunnan varajäsenen, kunnallisneuvos Esko Ahosen äkillisestä poismenosta 1.6.2025. Kuntaliitto muistaa Esko Ahosen omaisia adressilla neuvottelukunnan puolesta.

Kokouksessa keskusteltiin neuvottelukunnan toiminnan päättymisestä. Väre totesi, että Kuntaliiton sääntömuutoksen myötä pienten kuntien neuvottelukuntaa ei enää aseteta. Neuvottelukunnan jäsenet totesivat, että neuvottelukunnan toiminnan päättäminen on huono asia. Miten jatkossa varmistetaan, että pienten kuntien ääni kuuluu Kuntaliiton edunvalvonnassa ja muussa toiminnassa?

Väre totesi, että pienten kuntien luottamushenkilöille järjestetään jatkossakin sekä webinaareja että ns. pienkuntapäiviä, joihin kutsutaan kaikkien alle 10 000 asukkaan kuntien luottamushenkilöjohto. Tämän toiminnan myötä tieto kulkee sekä luottamushenkilöille Kuntaliitosta että vastaavasti myös Kuntaliiton suuntaan pienistä kunnista.

Neuvottelukunnan kokous 3/2025, 25.09. klo 18.15.-20.04, matkakokous ja Teams, Etelä-Savo

Kokousmatkan 25.-26.9.2025 aikana pidettiin viimeinen neuvottelukunnan kokous Anttola hovissa (Saimaanranta Resort).

Ajankohtaista Kuntaliitosta, varatoimitusjohtaja Timo Reina

Keskustelussa esille nousi mm. seuraavat asiat:

- Todettiin, että esitetyn parlamentaarisen työryhmän työssä huomioidaan myös luottamushenkilöt.
- Hyvinvointialueiden ja kuntien väliset vuokrasopimukset ovat tällä hetkellä käsiteltyssä. Hyvinvointialueet sanelevat vuokratasoa ja ehdotetut vuokratasot ovat usein kestävämpiä kunnille.

CASPER-hanke, projektikoordinaattori Jatta Juhola, Etelä-Savon maakuntaliitto

Keskustelussa termi ”3. tila” todettiin uudeksi, mutta samalla todettiin, että vastaavaa vapaaehtoisuuteen perustuvaa toimintaa ja toimitiloja on muuallakin.

Neuvottelukunnan ajankohtaiset asiat

Keskusteltiin pienten kuntien luottamushenkilöjohdon seuraavan webinaarin järjestämisestä. Todettiin, että aikataulussa huomioidaan käynnissä olevien uudistusten tilanne (mm. VOS-uudistus, kiinteistöverouudistus, hankintalain uudistus).

Todettiin, että neuvottelukunnan toimikausi päättyy 13.11.2025, joten kokous 3/2025 on neuvottelukunnan viimeinen kokous.

Kuntaliiton väki kiitti neuvottelukuntaa hyvästä yhteistyöstä.

Neuvottelukunnan jäsenet totesivat puheenvuoroissaan, että pienten kuntien neuvottelukunnan toiminta on ollut tärkeää ja mielenkiintoista ja että jatkossakin pienten kuntien edunvalvontaa tarvitaan.

Todettiin, että neuvottelukunnan viimeinen, vuoden 2025 toimintakertomus, käsitellään keväällä 2026.

Neuvottelukunnan Etelä-Savon matkakokouksen kohteet 25.-26.9.2026

Torstai 25.9.

Veisto Oy, esittely ja tehdaskierros sekä lounas, toimitusjohtaja Markku Rautio, Mäntyharju [Etusivu - HewSaw - Sahalinjat ja -koneet](#)

Mäntyharjun kunta, Mäntyharjun hallinto- ja talousjohtaja, Tuomo Penttinen ja Markku Lamponen, <https://www.mantynharju.fi/>

Ollinmäen viinitila, tutustuminen viinitilaan ja päiväkahvit <https://ollinmaenviinitila.fi/>
Siirtyminen Anttolanhoviin, jossa nk:n kokous ja illallinen [Saimaanranta Resort by Anttolanhovi - Majoitus Saimaalla](#)

Pienten kuntien neuvottelukunnan kokous 3/2026 (+ Teams osallistuminen)

Mukana Jatta Juhola, CASPER-hanke CASPER-hanke: [CASPER - Citizen Activation in Shrinking rural areas for Place-based policies to Enhance Resilience - Etelä-Savon Maakuntaliitto](#)

Perjantai 26.9.

Ihastjärven koulu, jossa Saimaan Drone yrityskeen ja Savo Defence verkostoon tutustuminen. Mukana:

- Etelä-Savon ELY:n Elinkeinot-vastualueenjohtaja Hannu Mars
- Savo Defence hankkeen projektipäällikkö Seppo Rantala
- Etelä-Savon ELY:n Karoliina Tilaeus

Sodan ja rauhan keskus Muisti, lounas museon ravintolassa ja opastettu kierros, [Etusivu - Sodan ja rauhan keskus Muisti](#)

Kuntaliiton ruotsinkielinen neuvottelukunta

Toimintakertomus 2025

Ruotsinkielisessä neuvottelukunnassa on 15 jäsentä. Neuvottelukuntaa johtaa puheenjohtaja. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Vähintään yhden jäsenen tulee edustaa Ahvenanmaan kuntia. Uusi neuvottelukunta aloitti toimintansa huhtikuussa 2022, ja sen toimikausi on 2022–2025. Vuonna 2025 ruotsinkielisen neuvottelukunnan puheenjohtajana on toiminut kansanedustaja Mikko Ollikainen (RKP). Neuvottelukunnan sihteerinä on toiminut ruotsinkielisten asioiden yksikön kehittämispäällikkö Oscar Ohlis. Vuonna 2025 neuvottelukunta piti neljä kokousta: kaksi kokousta Kuntatalolla ja kaksi etäkokousta. Lisäksi neuvottelukunta teki yhdessä Kuntaliiton johdon kanssa opintomatkan Ahvenanmaalle.

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan tehtävät

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan tehtävänä on vaikuttaa siihen, että ruotsin- ja kaksikieliset kunnat saavat tarvitsemansa palvelut. Neuvottelukunta voi myös pyynnöstä antaa lausuntoja Kuntaliiton päättävälle elimelle ruotsin- ja kaksikielisiä kuntia koskevissa asioissa. Lisäksi neuvottelukunnan tehtävänä on seurata Kuntaliiton ruotsinkielistä toimintaa.

Toiminta 2025

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan jäsenet ovat Kuntaliiton ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa käsitelleet kuntien toimintaan liittyviä kielikysymyksiä. Toiminta on keskittynyt kielellisiin oikeuksiin ja kuntien mahdollisuuksiin vahvistaa näitä oikeuksia toiminnassaan.

Vuonna 2025 ruotsinkielinen neuvottelukunta on muun muassa käsitellyt työ- ja elinkeinouudistusta, kuntavaaleista, valtionosuusuudistusta, kuntataloutta, normien purkamista, kotouttamiskysymyksiä, koulutuksesta sekä saaristoasioita.

Neuvottelukunta antoi kannanottoja seuraavilla otsikoilla:

1. Saariston rooli kasvaa
2. Ruotsinkielinen neuvottelukunta ehdottaa hallitukselle, että puheenjohtajalla tulisi olla läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa

Ruotsinkielinen neuvottelukunta on myös keskustellut ja ottanut kantaa Kuntaliiton kaksikielisyyteen liittyviin kysymyksiin.

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan jäsenet 2025

Varsinaiset jäsenet

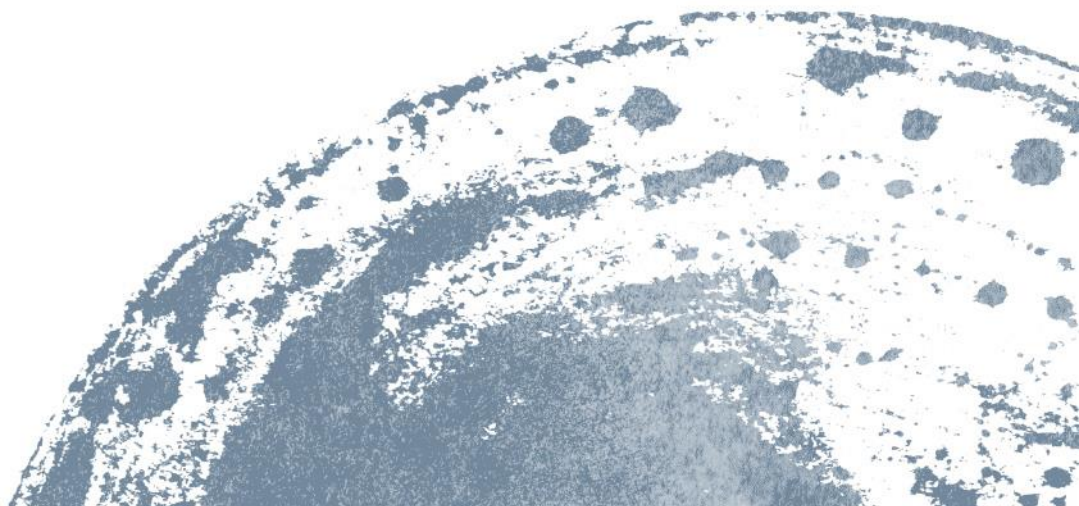
Mikko Ollikainen, puheenjohtaja
Peter Sjöqvist, varapuheenjohtaja
Bella Alén
Johan Bardy
Mona Boström
Nina Fellman
Camilla Grundström
Nina af Hällström
Christoffer Ingo
Runa Ismark
Björn Månsson
Anders Sandlin
Frida Sigfrids
Lisen Sundqvist
Terhi Vörlund-Wallenius

Henkilökohtaiset varajäsenet

Monica Sirén-Aura
Anette Karlsson
Laila Andersson
Rikard Bjurström
Stefan Törnqvist
Elias Lindström
Kai Alajoki
Rasmus Lundén
Maria Tokou
Joakim Horsma
Karin Palmén
Eva Lillmangs
Tom Liljestränd
Tomy Wass
Tomas Björkroth

Puolue

RKP
SDP
RKP
RKP
Kok.
Ahvenanmaa
SDP
RKP
RKP
RKP
RKP
RKP
RKP
Vas.
RKP

Valtuuskunta 21.5.2026

Kokoustiedot

Aika Torstai 21.5.2026 klo 10.00-15.30
Paikka Kuntatalo, Toinen linja 14, Helsinki.

Kokousohjelma

Klo		
9.30-	Ilmoittautuminen ja tulokahvi	luentosalin aula
10.00	Kokouksen avaus <i>Timo Elo, valtuuskunnan puheenjohtaja</i>	luentosali
	Kokousasioiden 1 - 6 käsittely	
10.15	Kuntaliiton vuosikertomuksen 2025 esittely sekä näkymiä Kuntaliiton strategiaan ja hallitusohjelmatavoitteisiin <i>Minna Karhunen, toimitusjohtaja</i>	
10.35	Kuntaliiton tilinpäätöksen 2025 esittely <i>Elina Liippola, talousjohtaja</i>	
10.45	Keynote: Velka, talous ja Suomen kunnat <i>Riikka Purra, valtiovarainministeri</i>	
11.10	Kuntaliiton strategialuonnoksen esittely sekä kommentointikierros <i>Markus Pauni, strategia- ja kehitysjohtaja</i>	
12.30	Lounas	Kuntatalon ravintola
13.30	Valtuustoryhmien kokoukset	
14.30	Ryhmien puheenjohtajien välinen neuvottelu	B 3.5 3. kerros
14.45	Kokous jatkuu	
	Kokousasioiden käsittely jatkuu, asiat 7 - 13	luentosali
15.30	Kokouksen päättäminen	
	Iltapäiväkahvi	luentosalin aula

Valtuuskunta 21.5.2026

Asiat

- 1 Kokouksen avaus
- 2 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 3 Pöytäkirjan tarkastajien valinta
- 4 Valtuuskunnan kevätkokouksen sihteeristö
- 5 Esityslistan hyväksyminen
- 6 Päätösasioiden esittely ja Kuntaliiton tulevan strategian työstäminen
- 7 Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2025
- 8 Kuntaliiton vuosikertomus 2025
- 9 Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2025
- 10 Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuonna 2027
- 11 Seuraava kokous
- 12 Muut asiat
- 13 Kokouksen päättäminen

Kuntaliiton talouskatsaus, tammikuu-maaliskuu 2026

TUOTOT

Kuntaliiton varsinaisen toiminnan tuotot ovat yhteensä 4 549 608 euroa ylittäen budjetin 4 403 417 euroa 146 191 eurolla.

Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat

Asiantuntijapalvelutuotot ovat 22 811 euroa alittaen budjetin 39 125 euroa 16 314 eurolla. Kunnia- ja ansiomerkkien myynti on 50 240 euroa budjetin ollessa 47 500 euroa eli budjettiylitys on 2 740 euroa. Muita tuloja kertyi 59 947 euroa alittaen budjetin 67 250 euroa 7 303 eurolla.

Palvelutuotot, tuotemyynti ja muut tulot ovat yhteensä 132 998 euroa. Niiden budjetti on 153 875 euroa eli budjetti alittuu 20 877 eurolla.

Ulkoinen rahoitus

Ulkoiset rahoitustuotot (projektit ja hankkeet) ovat 1 326 667 euroa budjetin ollessa 1 147 701 euroa, joten budjetti ylittyy 178 966 eurolla.

Edellä mainittuihin toteutuneisiin ja budjetoituihin ulkoisiin rahoitustuottoihin sisältyy saatuna avustuksena Kuntasäätiön tuki 1 065 790 euroa, josta T&K-yleisavustuksen osuus on 700 000 euroa ja T&K-eriyisavustuksen osuus 87 500 euroa.

Jäsenmaksut (kunta- ja yhteistyöjäsenet sekä palvelusopimusasiakkaat)

Jäsenmaksut ovat 3 089 942 euroa. Budjetti 3 101 841 euroa alittuu 11 899 eurolla.

KUSTANNUKSET

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut (ml. palkat, palkkiot, eläkkeet ja henkilösivukulut) ovat 3 196 987 euroa budjetin ollessa 3 329 832 euroa, jolloin budjetti alittuu 132 845 eurolla.

Muut henkilöstö- ja koulutuskulut sekä matkakulut

Yhteisummaltaan 103 797 euron muut henkilöstö- ja koulutuskulut, alittavat budjetoidun 190 160 euroa yhteensä 86 363 eurolla.

Matkakustannuksia toteutuu 75 058 euroa, mikä alittaa budjetoidun 127 120 euroa 52 062 eurolla.

Vuokrat

Vuokrat ovat 371 873 euroa budjetin ollessa 385 770 euroa, joka alittuu 13 897 eurolla. Pääosan vuokrista muodostaa Kuntasäätiölle maksettavien toimistotilojen vuokra 278 290 euroa, jonka saatuihin avustuksiin kirjattu Kuntasäätiön tuki kattaa.

ICT-kustannukset

ICT-kuluja toteutui 373 206 euroa alittaen budjetoidun 401 769 euroa 28 562 eurolla. Konsernin sisäisten tukipalvelujen tuottamien tai läpi-laskuttamien ict-kulujen osuus toteutuneista on 39 541 euroa alittaen budjetoidun 76 050 euroa 36 509 eurolla.

Ulkopuoliset palvelut

Ulkopuoliset palvelut ovat 832 251 euroa budjetin ollessa 1 031 308 euroa, jolloin budjettialitus on 199 057 euroa.

- Asiantuntija- ja ulkopuolisia palveluita toteutuu 486 024 euroa. Niitä budjetoitiin 833 418 euroa, joten budjetti alittuu 347 393 eurolla.
- Konsernin hallintopalvelukuluja toteutuu 238 370 euroa. Budjetti 103 715 euroa ylittyy 134 655 eurolla.

Markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskulut

- Markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskuluja on yhteensä 30 647 euroa alittaen budjetoidun 52 050 euroa 21 403 eurolla.

Muut toimintakulut

Muut toimintakulut ovat 140 557 euroa. Budjetti 170 094 alittuu 29 537 eurolla.

- Kokous- ja neuvottelukuluja toteutuu 53 938 euroa. Budjetti 82 730 euroa alittuu 28 792 eurolla.
- Vakuutusmaksuja toteutuu 21 216 euroa. Budjetti 18 700 euroa ylittyy 2 516 eurolla.
- Jäsenmaksuja toteutuu 17 786 euroa. Budjetti 20 213 euroa alittuu 2 427 eurolla.

Muut kulut yhteensä

Muut kulut yhteensä ovat 1 927 389 euroa. Budjetti on 2 358 270 euroa, joka alittuu 430 881 eurolla.

KUSTANNUKSET YHTEENSÄ

Kaikki kustannukset ovat yhteensä 5 125 064 euroa, jolloin budjetti 5 688 792 euroa alittuu 563 727 eurolla.

TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ELI OPERATIIVISEN TOIMINNAN TULOS

Tuotto-/kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -575 457 euroa budjetin ollessa -1 285 375 euroa. Eroa budjettiin on +709 918 euroa.

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos on +3 368 556 euroa budjetin ollessa +834 900 euroa. Eroa budjettiin on +2 533 656 euroa.

Sijoitussalkun kirjanpitoon merkitty nettokurssivoitto on +3 402 378 euroa ja arvonalennukset -49 417 euroa, yhteensä +3 352 961 euroa budjetin ollessa +825 000 euroa. Eroa budjettiin on +2 527 961 euroa.

Kuntaliiton sijoitusomaisuus on hoidettavana kolmella varainhoitajalla (Aktia, Evli ja Nordea Asset Management), jotka hoitavat sijoitusomaisuutta Suomen Kuntaliitto ry:n hallituksen hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti, joka löytyy Teamsista. Hallitus hyväksyi sijoituspolitiikan vuodelle 2026 lokakuussa 2025. Varainhoidon kuukausiraportti kuvaa sijoitusomaisuuden arvonkehityksen markkina-arvoihin perustuen.

Sijoitussalkun markkina-arvo 31.3.2026 on 113,2 milj. euroa, joka on -5,6 milj. euroa (-4,7%) verrattuna 28.2.2026 tilanteeseen ja -1,1 milj. euroa (-0,9%) verrattuna salkun markkina-arvoon 31.12.2025 (114,2 milj. euroa)

Sijoitustoiminnan tuotot esitetään kirjanpidossa varovaisuuden periaatetta noudattaen, jolloin sijoituksen hankintamenoa alempi arvo kirjaetaan aina, mutta kurssivoitto vain myynnin yhteydessä.

YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ

Suomen Kuntaliitto ry:n tulos jaksolla on +2 793 099 euroa, kun se budjetissa on -450 475 euroa. Ero budjettiin on +3 243 574 euroa.

YHTEENVETO

Maaliskuun 2026 kumulatiiviset tuotot ovat 146 191 euroa budjetoitua suuremmat.

Kumulatiiviset kustannukset ovat 563 727 euroa budjetoitua pienemmät.

Kumulatiivinen toiminnallinen tulos on 709 918 euroa budjetoitua suurempi.

Kumulatiiviset sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot ovat 2 533 656 euroa budjetoitua suuremmat.

Jakson tammikuu-maaliskuu kumulatiivinen tulos on 3 243 574 euroa budjetoitua suurempi.

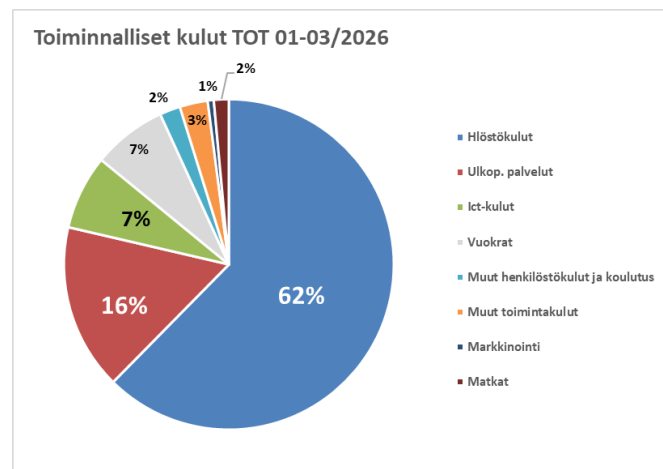
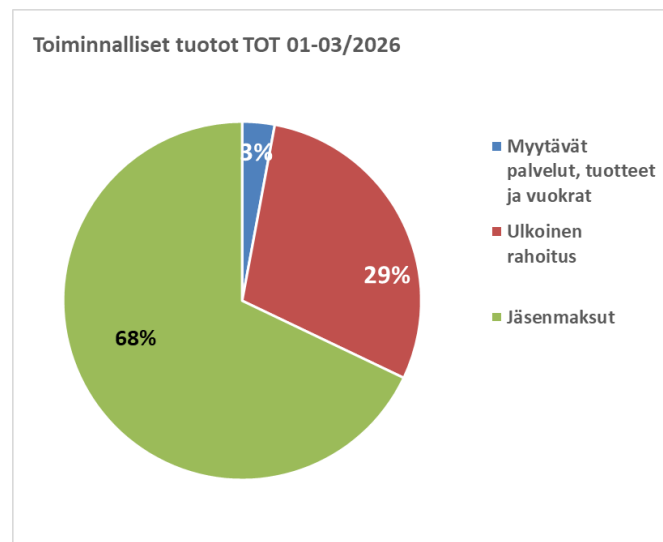
Kuntaliiton tulos 1-3/2026

Hallituksen kokous 23.04.2026

Talousjohtaja Elina Liippola

Suomen Kuntaliitto ry	Toteuma	Budjetti		Toteuma		Budjetti	Toteuma
	01-03/2026	01-03/2026	ERO	01-03/2025	ERO	2026	2025
TULOSLASKELMA			0,00		0,00		
TUOTOT							
Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat	132.998	153.875	-20.877	159.172	-26.174	455.000	1.213.717
Ulkoinen rahoitus	1.326.667	1.147.701	178.966	799.288	527.379	2.466.636	2.924.008
Jäsenmaksut	3.089.942	3.101.841	-11.899	3.102.260	-12.318	12.381.863	12.381.862
Tuotot yhteensä	4.549.608	4.403.417	146.191	4.060.720	488.887	15.303.498	16.519.587
KUSTANNUKSET							
Palkat ja palkkiot	-2.652.786	-2.789.478	136.693	-2.746.326	93.540	-10.540.202	-10.383.027
Eläke- ja muut henkilösivukulut	-544.201	-540.354	-3.847	-527.596	-16.606	-2.013.143	-1.892.714
Henkilöstökulut yhteensä	-3.196.987	-3.329.832	132.845	-3.273.922	76.935	-12.553.346	-12.275.741
Poistot	-689	-690	1	-893	205	-2.760	-3.269
Muut henkilöstökulut ja koulutus	-103.797	-190.160	86.363	-101.060	-2.737	-690.740	-382.492
Vuokrat	-371.873	-385.770	13.897	-375.770	3.897	-1.498.815	-1.457.405
Ict-kulut	-373.206	-401.769	28.562	-329.424	-43.782	-1.607.074	-1.532.954
Matkat	-75.058	-127.120	52.062	-72.789	-2.269	-525.135	-496.543
Ulkopuoliset palvelut	-832.251	-1.031.308	199.057	-1.088.011	255.761	-4.105.953	-4.258.835
Markkinointi, suhdetoiminta ja edustus	-30.647	-52.050	21.403	-49.891	19.244	-207.400	-190.389
Muut toimintakulut	-140.557	-170.094	29.537	-118.405	-22.152	-658.150	-727.297
Muut kulut yhteensä	-1.927.389	-2.358.270	430.881	-2.135.351	207.962	-9.293.267	-9.045.914
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	-5.125.064	-5.688.792	563.727	-5.410.166	285.101	-21.849.372	-21.324.924
TOIMINNALLINEN TULOS	-575.457	-1.285.375	709.918	-1.349.445	773.988	-6.545.874	-4.805.337
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	3.368.556	834.900	2.533.656	1.208.702	2.159.854	5.148.000	19.985.379
Verot			0,00		0		
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2.793.099	-450.475	3.243.574	-140.743	2.933.842	-1.397.874	15.180.043

INSERVIO OY

TILINPÄÄTÖS

1.1.2025 - 31.12.2025

	sivu
Tuloslaskelma	2
Tase	3
Liitetiedot	4
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	5
Luettelo kirjanpitoKirjoista ja tositelajeista	6

Tilinpäätös on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä, eli 31.12.2035 asti (KPL 2:10.1 §).

Tilikauden tositeaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jona tilikausi on päättynyt, eli 31.12.2031 asti (KPL 2:10.2 §).

Osoite	Toinen linja 14 00530 HELSINKI	Y-tunnus	3330904-7
		Kotipaikka	Helsinki

INSERVIO OY

TULOSLASKELMA	1.1.2025 - 31.12.2025	31.12.2024-31.12.2024
Liikevaihto	1 823 274,20	1 734 761,59
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 160 055,15	-1 113 214,47
Eläkekulut	-190 829,66	-182 656,40
Henkilösivukulut	-26 094,30	-17 243,98
Henkilöstökulut yhteensä	-1 376 979,11	-1 313 114,85
Liiketoiminnan muut kulut	-440 716,88	-423 353,42
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	5 578,21	-1 706,68
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	98,26	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	98,26	0,00
Korkokulut	-40,40	-0,85
Rahoituskulut yhteensä	-40,40	-0,85
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	57,86	-0,85
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILIN- PÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	5 636,07	-1 707,53
TILIKAUDEN VOITTO	5 636,07	-1 707,53

INSERVIO OY		
TASE	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 678,40	10 071,29
Siirtosaamiset	64 929,66	64 296,26
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	67 608,06	74 367,55
Rahat ja pankkisaamiset	376 749,14	364 682,78
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	376 749,14	364 682,78
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	444 357,20	439 050,33
VASTAAVAA YHTEENSÄ	444 357,20	439 050,33
VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
Oma pääoma		
Osakepääoma	30 000,00	30 000,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-3 615,11	-1 907,58
Tilikauden voitto	5 636,07	-1 707,53
Oma pääoma yhteensä	32 020,96	26 384,89
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	51 594,62	44 171,12
Muut velat	72 355,36	64 521,83
Siirtovelat	288 386,26	303 972,49
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	412 336,24	412 665,44
Vieras pääoma yhteensä	412 336,24	412 665,44
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	444 357,20	439 050,33

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista annetun asetuksen (PMA) pienyrityssäännöstöä.

Hallituksen esitys yhtiön tulosta koskeviksi toimenpiteiksi

Yhtiön tilikauden tulos oli 5636,07 euroa.
Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden tulos kirjataan omaan pääomaan.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	2025	2024
1 <u>Henkilöstökulut ja henkilöstön keskimääräinen lukumäärä</u>	20	19
2 <u>Johdon palkat ja palkkiot</u> Hallituksen palkkiot	3 600,00	4 000,00
3 <u>Liiketoiminnan muut kulut</u>		
Vuokrat	121 724,30	119 057,84
Vapaaehtoiset henk.kulut	38 642,33	40 212,82
Ict- ja toimistokulut	197 494,43	178 329,87
Matkat	2 850,84	1 486,48
Ulkopuoliset palvelut	67 048,04	71 386,67
Muut	12 956,94	12 879,74
Yhteensä	440 716,88	423 353,42

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

<u>Oma pääoma</u>		
Osakepääoma	30 000,00	30 000,00
Edellisen tilikauden voitto	-3 615,11	-1 907,58
Tilikauden tulos	5 636,07	-1 707,53
Oma pääoma yhteensä	32 020,96	26 384,89
<u>Laskelma jakokelpoisista varoista</u>		
Voitto edellisiltä tilikausilta	-3 615,33	-1 907,80
Tilikauden tulos	5 636,07	-1 707,53
Yhteensä	2 020,74	-3 615,33

Vakuudet ja vastuuitoumukset

4 <u>Laitavuokravastuut</u>		
Seuraavan 12 kuukauden aikana erääntyvät vastuut	9 360,84	10 497,37
1-5 vuoden kuluttu erääntyvät vastuut	4 977,75	9 248,56
5 <u>Toimitilojen vuokravastuut</u>		
Seuraavan 12 kuukauden aikana erääntyvät vastuut	45 112,97	42 857,53

Lähipiiritapahtumat ja sopimukset

Inservio Oy on sen omistavien yhtiöiden Suomen Kuntaliitto Ry, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy ja Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT sidosyksikkö. Yhtiön liikevaihto koostuu omistajatahojen välisistä palvelumaksuista.

Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana ja tilikauden päättymisen jälkeen

Tilikauden aikana tai tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut olennaisia tapahtumia.

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 9. päivänä maaliskuuta 2026

Liippola Elina Maria
hallituksen puheenjohtaja

Korkiakoski-Västi Minna Johanna
hallituksen jäsen

Huuskonen Mika Antero
hallituksen jäsen

Stenman Ulf Hans Kristian
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, sähköisen allekirjoituksen päivämääränä

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Kirsi Aromäki
KHT

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA KIRJANPITOAINEISTOJEN LAJEISTA
tositelaji

Tilinpäätös		sähköinen
Päivä- ja pääkirja		sähköinen
Myyntireskontra		sähköinen
Pankkitositteet, Nordea	1914	sähköinen
Myyntilaskut	2030	sähköinen
Myyntilaskujen viitesuoritukset	2040	sähköinen
Myyntilaskujen muut suoritukset	2050	sähköinen
Myyntilaskujen kuittaukset	2060	sähköinen
Ostolaskut Approval	3050	sähköinen
Ostolaskujen suoritukset	3020	sähköinen
Palkkatositteet	4010	sähköinen
Matkalaskut	5010	sähköinen
Muistiotositteet	6010	sähköinen
Automaatti jaksotukset	6030	sähköinen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 6 pages before this page

Dokumentet inneholder 6 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 6 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 6 sider før denne side

Detta dokument innehåller 6 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

Tilintarkastuskertomus

Inservio Oy:n yhtiökokoukselle

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Inservio Oy:n (y-tunnus 3330904-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2025. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsitksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonemme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muut lausunnot

Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä sekä muun vapaan oman pääoman jakamisesta on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 13. maaliskuuta 2026

KPMG OY AB

Tilintarkastusyhteisö

Kirsi Aromäki
KHT

Allekirjoittajat:

Nimi ***Allekirjoitettu tunnisteella*** ***Allekirjoituspäivä***

Kirsi Marja Aromäki

Vahva sähköinen tunnistauminen

2026-03-13 11:17

Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.